

ALGEMENE LEVERINGSVOORWAARDEN KONING & HARTMAN B.V.

Onder Koning & Hartman BV wordt in deze Algemene Voorwaarden verstaan iedere (dochter)onderneming en iedere andere onderneming die tot het Koning & Hartman-concern behoort, welke, voor zichzelf aan de andere partij die geacht wordt te handelen in de uitoefening van een beroep of bedrijf, dan wel in het kader van een publieke taak (hierna: Opdrachtgever), een aanbieding heeft gedaan of voor zichzelf met Opdrachtgever een verbintenis is aangegaan en welke deze Algemene Voorwaarden van toepassing heeft verklaard. Toepasselijkheid van (inkoop)voorwaarden van Opdrachtgever wordt uitdrukkelijk van de hand gewezen. Tot het Koning & Hartman-concern behoren alle rechtspersonen en vennootschappen die overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 2:24a t/m 2.24c Burgerlijk Wetboek aan Koning & Hartman BV zijn verbonden waaronder: Koning & Hartman Network Services B.V. en Koning & Hartman Consulting B.V. hierna gezamenlijk te noemen: "Koning & Hartman"

Deze Algemene Voorwaarden zijn gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam d.d. 20 maart 2012 onder nummer 34222312. Deze Algemene Voorwaarden zijn tevens in te zien op internet: www.koningshartman.com.

I. ALGEMENE BEPALINGEN

1 Aanbieding, algemene bepalingen

- 1.1 Deze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen en overeenkomsten waarbij Koning & Hartman goederen en/of diensten van welke aard dan ook aan Opdrachtgever levert, ook indien deze goederen en/of diensten niet (nader) in deze Voorwaarden zijn omschreven.
- 1.2 Deze Algemene Voorwaarden bestaan uit een algemeen deel (dit hoofdstuk I) en een negental bijzondere delen (hoofdstukken II tot en met X). Afhankelijk van de door Koning & Hartman te leveren goederen en/of diensten zijn de bepalingen uit het betreffende bijzondere deel van toepassing. Ingeval van enige strijdigheid van bepalingen van een bijzonder deel met bepalingen uit het algemeen deel prevaleren de desbetreffende bepalingen van het bijzondere deel. Afwijkingen op deze Algemene Voorwaarden zijn slechts geldig indien deze uitdrukkelijk schriftelijk en door de terzake bevoegde persoon binnen Koning & Hartman zijn overeengekomen.
- 1.3 Alle aanbiedingen zijn vrijblijvend, tenzij in het aanbod schriftelijk uitdrukkelijk anders is aangegeven.
- 1.4 Toepasselijkheid van eventuele inkoop- of andere voorwaarden van Opdrachtgever wordt uitdrukkelijk van de hand gewezen. Ondertekening of (stilzwijgende) acceptatie door Koning & Hartman van documenten van Opdrachtgever waarop (bijvoorbeeld voorgedrukt op briefpapier) zulke algemene voorwaarden van toepassing zijn verklaard, geldt nimmer als aanvaarding daarvan.
- 1.5 Indien enige bepaling van deze Algemene Voorwaarden nietig is of vernietigd wordt, zullen de overige bepalingen van deze Algemene Voorwaarden volledig van kracht blijven en zullen Koning & Hartman en Opdrachtgever in overleg treden teneinde nieuwe bepalingen ter vervanging van de nietige respectievelijk vernietigde bepalingen overeen te komen, waarbij zoveel mogelijk het doel en de strekking van de nietige respectievelijk vernietigde bepaling in acht worden genomen.
- 1.6 Koning & Hartman behoudt zich het recht voor deze Algemene Voorwaarden met onmiddellijke ingang te wijzigen door middel van schriftelijke kennisgeving aan Opdrachtgever. Dit laat echter de kernbedingen zoals aard, prijs, omvang en inhoud van de prestaties van partijen onverlet.
- 1.7 Koning & Hartman behoudt zich het recht voor haar overeenkomsten met Opdrachtgever over te dragen aan andere ondernemingen die onderdeel zijn van het concern waar Koning & Hartman deel van uitmaakt. Ingeval Koning & Hartman hiertoe overgaat, zal zij dit aan Opdrachtgever melden.
- 1.8 Koning & Hartman behoudt zich het recht voor om medewerkers die met de uitvoering van de werkzaamheden belast zijn te vervangen door andere medewerkers, indien Koning & Hartman meent dat dit voor de uitvoering van de werkzaamheden wenselijk is. De wijziging mag de kwaliteit van de te verrichten diensten niet verminderen, noch de continuïteit van de opdracht ongunstig beïnvloeden.
- 1.9 Indien in deze voorwaarden of anderszins in de communicatie met opdrachtgever wordt verwezen naar schriftelijk overeengekomen afspraken, dan wordt daarmee uitsluitend bedoeld geschrift of fax en nimmer elektronisch berichtenverkeer waaronder bijvoorbeeld e-mail.
- 1.10 Met het uitvoeren van werkzaamheden op locatie door Koning & Hartman wordt steeds bedoeld locaties die normaal toegankelijk en binnen redelijke tijd bereikbaar zijn in het land waar Koning & Hartman gevestigd is. Voor te verrichten werkzaamheden op afgelegen locaties, waaronder eilanden, dan wel moeilijk te bereiken locaties, kan van kostenverhogende omstandigheden sprake zijn, zoals bedoeld in artikel 13 of 14 van deze voorwaarden.

2 Prijs en betaling

2.1 Tenzij anders door Koning & Hartman is aangegeven luiden alle door Koning & Hartman gegeven prijzen en tarieven in Euro en zijn exclusief omzetbelasting (BTW) en andere heffingen welke van overheidswege worden opgelegd. Alle prijzen en tarieven zijn gebaseerd op uitvoering van de overeenkomst binnen het land waar Koning & Hartman is gevestigd en gedurende normale werktijden, waaronder wordt verstaan: maandag tot en met vrijdag (uitgezonderd in het betreffende land gevierde algemene nationale feestdagen) tussen 8.00 en 18.00 uur, met een maximum van acht uren per dag. Tenzij in de aanbieding uitdrukkelijk anders staat aangegeven of zulks uitdrukkelijk is overeengekomen zijn reizen, reis- en verblijfkosten, extra uren en andere aan de werkzaamheden gebonden bijzondere kosten niet bij de prijzen en tarieven inbegrepen. Voorzover deze kosten niet zijn inbegrepen, kunnen deze door Koning & Hartman apart in rekening worden gebracht.

2.2 Een tussentijdse verandering van wettelijke heffingen en/of verandering respectievelijk indexering van het niveau van lonen en kosten, die Koning & Hartman noodzaakt tot aanpassing van tarieven en/of prijzen, zal door Koning & Hartman aan Opdrachtgever worden doorberekend. Met indexering van het niveau van lonen en kosten wordt steeds bedoeld een aanpassing conform de meest recente door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde prijsindex CAO lonen voor zakelijke dienstverlening.

2.3 Indien Koning & Hartman bij haar inkoop in andere valuta dient te betalen dan de in Nederland wettelijk geldende valuta, dan zijn de afgegeven prijzen en tarieven gebaseerd op de referentie wisselkoersen, die zijn gepubliceerd door de Europese Centrale Bank op de dag dat de aanbieding aan Opdrachtgever is verzonden. Indien de betreffende wisselkoers op de dag van ontvangst van de betaling door Opdrachtgever aan Koning & Hartman meer dan 1½ % afwijkt van de wisselkoers die is gepubliceerd op de dag dat de aanbieding aan Opdrachtgever is verzonden, dan heeft Koning & Hartman het recht de betreffende prijzen en tarieven dienovereenkomstig aan te passen.

2.4 Ingeval van orders met een lagere waarde dan € 1.000,- zal een bedrag voor administratie- en afhandelingskosten in rekening worden gebracht aan Opdrachtgever.

2.5 Koning & Hartman is gerechtigd de overeengekomen prijzen en tarieven door middel van een schriftelijke kennisgeving aan Opdrachtgever aan te passen voor prestaties die, volgens de desbetreffende planning respectievelijk volgens de overeenkomst, zullen worden geleverd op een tijdstip dat tenminste drie maanden na de datum van deze kennisgeving ligt, tenzij partijen schriftelijk een vaste prijs zijn overeengekomen. Uitsluitend indien Opdrachtgever niet akkoord wenst te gaan met een door Koning & Hartman kenbaar gemaakte aanpassing van prijzen en tarieven als bedoeld in artikel 2.5, is Opdrachtgever gerechtigd binnen zeven werkdagen na de in het betreffende artikel bedoelde kennisgeving de overeenkomst schriftelijk op te zeggen tegen de in de kennisgeving van Koning & Hartman genoemde datum waarop de prijs- of tariefsaanpassing in werking zou treden dan wel de overeenkomst te annuleren.

2.6 In het geval van levering van dienstverlening als bedoeld in hoofdstuk III of detachering als bedoeld in hoofdstuk IV geschiedt facturering maandelijks achteraf op basis van nacalculatie met inachtneming van de daarvoor geldende tarieven van Koning & Hartman, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. In geval van overige dienstverlening geschiedt facturering steeds jaarlijks vooraf en in het geval van levering van producten, bij aflevering van de desbetreffende producten, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

2.7 Alle facturen zullen door Opdrachtgever worden betaald conform de op de factuur vermelde betalingscondities dan wel de anderszins schriftelijk overeengekomen betalingscondities. Bij gebreke van specifieke condities zal Opdrachtgever binnen 14 (veertien) dagen na factuurdatum betalen. Opdrachtgever is niet gerechtigd tot enige compensatie, korting of verrekening.

2.8 Indien Opdrachtgever de verschuldigde bedragen niet binnen de overeengekomen termijn betaalt, zal Opdrachtgever, zonder dat enige ingebrekestelling nodig is, over het openstaande bedrag de wettelijke rente verschuldigd zijn als bedoeld in artikel 6:119 a en 6:120 Burgerlijk Wetboek (wettelijke rente bij handelstransacties). Indien Opdrachtgever na ingebrekestelling nalatig blijft de vordering te voldoen, kan de vordering uit handen worden gegeven, in welk geval Opdrachtgever naast het alsdan verschuldigde totale bedrag tevens gehouden zal zijn tot redelijke vergoeding van buitengerechtigde en indien relevant gerechtelijke kosten, waaronder alle kosten, als bedoeld in artikel 6:96 Burgerlijk Wetboek, berekend door externe deskundigen naast de in rechte vastgestelde kosten, verband houdende met de inning van deze vordering of van rechtsuitoefening anderszins, waarvan de hoogte wordt bepaald op minimaal 15% van het totale bedrag.

3 Vertrouwelijke informatie en niet-overname beding

3.1 Partijen zijn jegens elkaar verplicht geheimhouding te betrachten ter zake van alle informatie en gegevens die zij van elkaar ontvangen, tenzij een wettelijke plicht openbaarmaking van die informatie en/of gegevens gebiedt. Het is partijen derhalve niet toegestaan zonder voorafgaande uitdrukkelijke toestemming op enigerlei wijze, direct of indirect, informatie en/of gegevens met betrekking tot de andere partij openbaar te (doen) maken of aan een derde ter beschikking te stellen. Informatie en gegevens zullen in ieder geval als vertrouwelijk worden beschouwd indien deze

door één der partijen als zodanig zijn aangeduid. De plicht tot geheimhouding eindigt één jaar na het beëindigen van de overeenkomst, tenzij anders is overeengekomen.

3.2 Elk van de partijen zal gedurende de looptijd van de overeenkomst alsmede één jaar na beëindiging daarvan geen medewerkers van de andere partij die betrokken zijn geweest bij de uitvoering van de overeenkomst, in dienst nemen dan wel anderszins, direct of indirect, voor zich laten werken, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van die andere partij.

3.3 Indien Opdrachtgever het bepaalde uit lid 1 of 2 van dit artikel overtreedt en weigert mee te werken aan ongedaanmaking van die overtreding, dan verbeurt Opdrachtgever tegenover de andere partij een direct opeisbare boete van € 2.000,- per dag dat de overtreding voortduurt, zulks onverminderd de verplichting tot het vergoeden van daadwerkelijk geleden schade voor zover deze de verbeurde boete overtreft. Onder schade wordt in ieder geval begrepen de door Koning & Hartman te maken opleidings- en wervingskosten.

4 Voorbehoud van eigendom en rechten

4.1 Alle aan Opdrachtgever geleverde en nog te leveren goederen en zaken blijven eigendom van Koning & Hartman of haar (toe)leveranciers, totdat alle desbetreffende bedragen die Opdrachtgever verschuldigd is voor de krachtens de overeenkomst geleverde of te leveren goederen of verrichtte of te verrichten werkzaamheden, alsmede de bedragen bedoeld in artikel 2.8 (Overschrijding betalingstermijn), waaronder begrepen rente en kosten van invordering, een en ander zoals bedoeld in artikel 3:92 lid 2 Burgerlijk Wetboek, volledig aan Koning & Hartman zijn voldaan. Indien Opdrachtgever, ook na ingebrekestelling, niet, niet tijdig of niet correct betaalt, is Koning & Hartman gerechtigd zich na overleg met Opdrachtgever toegang te verschaffen tot de plaatsen waar het geleverde zich bevindt, het geleverde (in eigendom) terug te nemen c.q. te demonteren en terug te nemen, ook indien en voor zover het geleverde door natrekking of anderszins eigendom van Opdrachtgever zou zijn geworden. Indien met het geleverde een nieuwe zaak is ontstaan, wordt de nieuwe zaak geacht te zijn gevormd ten behoeve van Koning & Hartman, waarbij Opdrachtgever geacht wordt op te treden als houder van de zaak. De eigendom van de nieuwe zaak zal eerst op Opdrachtgever overgaan zodra de terzake verschuldigde betalingen volledig aan Koning & Hartman zijn voldaan.

4.2 Zolang de eigendom van de zaken niet op Opdrachtgever is overgegaan mag deze de zaken niet verpanden of aan derden enig ander recht daarop verlenen, behoudens binnen de normale uitoefening van zijn bedrijf. Opdrachtgever verplicht zich op eerste verzoek van Koning & Hartman mee te werken aan de vestiging van een pandrecht op de vorderingen die Opdrachtgever uit hoofde van doorlevering van zaken op zijn afnemers verkrijgt of zal verkrijgen.

4.3 Opdrachtgever is verplicht de zaken die onder eigendomsvoorbehoud zijn afgeleverd met de nodige zorgvuldigheid en als herkenbaar eigendom van Koning & Hartman te bewaren.

4.4 Rechten worden aan Opdrachtgever steeds verleend of, in het voorkomend geval, overgedragen onder de voorwaarde dat Opdrachtgever de daarvoor overeengekomen vergoedingen tijdig en volledig betaalt.

4.5 Koning & Hartman is bij gebreke van tijdige betaling gerechtigd haar verplichtingen op te schorten zonder jegens Opdrachtgever tot enigerlei schadevergoeding gehouden te zijn. Voor zover Koning & Hartman gedurende deze periode op verzoek van Opdrachtgever toch werkzaamheden verricht, kan Koning & Hartman hiervoor een afzonderlijke vergoeding in rekening brengen conform haar gebruikelijke tarieven.

5 Risico

5.1 Het risico met betrekking tot de door Koning & Hartman aan Opdrachtgever te leveren goederen gaat, in geval Koning & Hartman deze uit voorraad levert, over op Opdrachtgever vanaf het moment dat deze door Koning & Hartman ten behoeve van Opdrachtgever worden afgezonderd van de overige voorraadartikelen in haar magazijn.

5.2 Het risico met betrekking tot de door Koning & Hartman aan Opdrachtgever te leveren goederen gaat, in geval deze namens Opdrachtgever direct door de producent of fabrikant van door Koning & Hartman aan Opdrachtgever aangeboden goederen of door een derde aan Opdrachtgever worden verzonden, over op Opdrachtgever op het moment dat deze goederen worden ingeladen ten behoeve van het transport naar de overeengekomen plaats van levering.

5.3 Ongeacht wat partijen bepalen met betrekking tot het moment waarop het risico overgaat op Opdrachtgever geschiedt eveneens voor risico van Opdrachtgever het in –en uitladen, het horizontaal en verticaal vervoer (transport) en de montage, installatie, afstelling, inregeling, calibratie en inbedrijfstelling van de goederen, ook indien dit mocht plaatsvinden voordat het risico overgaat op Opdrachtgever zoals bedoeld in de eerste helft van deze zin.

6 Rechten van intellectuele eigendom

6.1 Alle rechten van intellectuele eigendom op alle krachtens de overeenkomst door of namens Koning & Hartman ontwikkelde of ter beschikking gestelde programmatuur, websites, databestanden, apparatuur of andere materialen zoals analyses, modellen, technieken, ontwerpen, documentatie, rapporten, offertes, alsmede voorbereidend materiaal daarvan, berusten uitsluitend bij Koning & Hartman, diens licentiegevers of de desbetreffende fabrikant. Opdrachtgever verkrijgt uitsluitend de gebruiksrechten en bevoegdheden die bij deze voorwaarden of die anderszins

(bijvoorbeeld in voorwaarden die zijn ingesloten bij standaardprogrammatuur) uitdrukkelijk worden toegekend. Opdrachtgever zal de programmatuur, websites, databestanden of andere materialen op geen enkele wijze (doen) veelevoudigen of daarvan kopieën (doen) vervaardigen. De door Koning & Hartman aan Opdrachtgever verzonden factuur terzake van de verrichte werkzaamheden of geleverde producten kan nimmer worden beschouwd als een akte tot overdracht van rechten in de zin van de Auteurswet.

6.2 Opdrachtgever is ermee bekend dat de ter beschikking gestelde programmatuur, websites, databestanden, apparatuur en andere materialen vertrouwelijke informatie en/of bedrijfsgeheimen van Koning & Hartman of diens licentiegevers bevatten. Opdrachtgever verbindt zich, onverminderd het bepaalde in artikel 3 (Geheimhouding), deze programmatuur, databestanden, apparatuur en materialen geheim te houden, niet aan derden bekend te maken of in gebruik te geven en slechts te gebruiken voor het doel waarvoor deze hem ter beschikking zijn gesteld. Onder derden worden ook begrepen alle personen werkzaam in de organisatie van Opdrachtgever die niet noodzakelijkerwijs de programmatuur, websites, databestanden, apparatuur en/of andere materialen behoeven te gebruiken.

6.3 Het is Opdrachtgever niet toegestaan enige aanduiding omtrent auteursrechten, merken, handelsnamen of andere rechten van intellectuele eigendom uit de programmatuur, websites, databestanden, apparatuur of materialen te verwijderen of te wijzigen, daaronder begrepen aanduidingen omtrent het vertrouwelijk karakter en geheimhouding van de programmatuur.

6.4 Het is Koning & Hartman toegestaan haar licentiegever of de desbetreffende fabrikant technische maatregelen te (laten) nemen ter bescherming van de programmatuur. Indien Koning & Hartman de programmatuur door middel van technische bescherming heeft beveiligd, is het Opdrachtgever niet toegestaan deze beveiliging te verwijderen of te ontwijken. Indien de beveiligingsmaatregelen tot gevolg hebben dat Opdrachtgever niet in staat is een reservekopie van de programmatuur te maken, zal Koning & Hartman op verzoek van Opdrachtgever een reservekopie van de programmatuur aan Opdrachtgever tegen kostprijs ter beschikking stellen.

6.5 Behoudens het geval dat Koning & Hartman een reservekopie van de programmatuur aan Opdrachtgever ter beschikking stelt, heeft Opdrachtgever het recht één reservekopie van de programmatuur aan te houden. Onder reservekopie wordt in deze Algemene Voorwaarden verstaan: een stoffelijk voorwerp waarop de programmatuur is vastgelegd, uitsluitend ter vervanging van het oorspronkelijke exemplaar van de programmatuur in geval van onvrijwillig bezitsverlies of beschadiging. De reservekopie dient een identieke kopie te zijn en steeds te zijn voorzien van dezelfde labels en indicaties als het oorspronkelijke exemplaar.

6.6 Indien Opdrachtgever programmatuur ontwikkelt of een derde voor hem programmatuur ontwikkelt dan wel als Opdrachtgever het voornemen heeft dit te doen en hij in verband met de interoperabiliteit van de te ontwikkelen programmatuur en de aan hem door Koning & Hartman ter beschikking gestelde programmatuur informatie nodig heeft om deze interoperabiliteit te bewerkstelligen, zal Opdrachtgever Koning & Hartman schriftelijk en gespecificeerd verzoeken om de benodigde informatie. Koning & Hartman zal alsdan binnen redelijke termijn mededelen of Opdrachtgever de beschikking kan krijgen over de verlangde informatie en onder welke voorwaarden, waaronder mede begrepen financiële voorwaarden en voorwaarden betreffende de door Opdrachtgever eventueel in te schakelen derden. Onder interoperabiliteit wordt in deze Algemene Voorwaarden verstaan: het vermogen van programmatuur om informatie met andere componenten van een computersysteem en/of programmatuur uit te wisselen en door middel van deze informatie te communiceren.

6.7 Met inachtneming van de overige bepalingen in deze Algemene Voorwaarden is Opdrachtgever gerechtigd tot herstel van Gebreken in de hem ter beschikking gestelde programmatuur, indien zulks noodzakelijk is voor het uit de aard van de programmatuur voortvloeiende beoogde gebruik daarvan. Waar in deze Algemene Voorwaarden sprake is van rechten of verplichtingen met betrekking tot Gebreken, wordt onder Gebreken verstaan het aantoonbaar niet voldoen aan de tussen Koning & Hartman en Opdrachtgever uitdrukkelijk en schriftelijk overeengekomen functionele en/of technische specificaties. Van een Gebrek in standaard- of maatwerkprogrammatuur of apparatuur is voorts alleen sprake indien deze kan worden gereproduceerd. Opdrachtgever is gehouden bij constateren van Gebreken en/of storingen daarvan onverwijld melding aan Koning & Hartman te maken.

6.8 Koning & Hartman zal Opdrachtgever vrijwaren tegen elke rechtsvordering welke gebaseerd is op de bewering dat door Koning & Hartman zelf ontwikkelde programmatuur, websites, databestanden, apparatuur of materialen inbreuk maken op een in Nederland geldend recht van intellectuele eigendom, onder de voorwaarde dat Opdrachtgever Koning & Hartman onverwijld schriftelijk informeert over het bestaan en de inhoud van de rechtsvordering en de afhandeling van de zaak, waaronder het treffen van eventuele schikkingen, geheel overlaat aan Koning & Hartman. Opdrachtgever zal daartoe de nodige volmachten, informatie en medewerking aan Koning & Hartman verlenen om zich, zonodig in naam van Opdrachtgever, tegen deze rechtsvorderingen te verweren. Deze verplichting tot vrijwaring vervalt indien en voor zover de betreffende inbreuk verband houdt met wijzigingen die Opdrachtgever in de programmatuur, apparatuur of materialen heeft aangebracht of door derden heeft laten aanbrengen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Koning & Hartman of indien een inbreuk anderszins verwijtbaar of toerekenbaar is aan Opdrachtgever.

Indien in rechte onherroepelijk vast staat dat de door Koning & Hartman zelf ontwikkelde programmatuur, apparatuur of materialen inbreuk maken op enig aan een derde toebehorend recht van intellectuele eigendom of indien naar het oordeel van Koning & Hartman een gerede kans bestaat dat een zodanige inbreuk zich voordoet, zal Koning & Hartman het geleverde tegen creditering van de verwervingskosten onder aftrek van een redelijke gebruiksvergoeding terugnemen, of zorgdragen dat Opdrachtgever het geleverde, of functioneel gelijkwaardige andere programmatuur, websites, databestanden, apparatuur of materialen, ongestoord kan blijven gebruiken.

6.9 Iedere andere of verdergaande aansprakelijkheid of vrijwaringsverplichting van Koning & Hartman wegens schending van rechten van intellectuele eigendom van derden is uitgesloten, daaronder begrepen aansprakelijkheid en vrijwaringsverplichtingen van Koning & Hartman voor inbreuken die veroorzaakt worden door het gebruik van de geleverde apparatuur, programmatuur, websites, databestanden, en/of materialen in een niet door Koning & Hartman gemodificeerde vorm, in samenhang met niet door Koning & Hartman geleverde of verstrekte goederen of programmatuur of op een andere wijze dan waarvoor de apparatuur, programmatuur en/of materialen is ontwikkeld of bestemd.

6.10 Opdrachtgever staat ervoor in dat geen rechten van derden zich verzetten tegen beschikbaarstelling aan Koning & Hartman van apparatuur, programmatuur, websites, databestanden, voor websites bestemde informatie, muziek, teksten, logo's, foto's, filmmateriaal, domeinnamen, metatags e.d. of andere materialen met het doel van gebruik, bewerking of met het doel van uitvoering van (pre-)installatiewerkzaamheden of configuratiewerkzaamheden door Koning & Hartman. Indien Koning & Hartman een prestatie heeft geleverd naar ontwerpen, tekeningen of andere aanwijzingen door of namens Opdrachtgever beschikbaar gesteld, garandeert Opdrachtgever dat daardoor geen intellectuele eigendomsrechten van derden worden aangetast. Opdrachtgever zal Koning & Hartman vrijwaren tegen elke actie of vordering welke is gebaseerd op de bewering dat zodanig beschikbaar stellen, gebruik of bewerken inbreuk maakt op enig recht van derden.

7 Medewerking door Opdrachtgever

7.1 Iedere offerte of aanbieding van Koning & Hartman is gebaseerd op de informatie die door Opdrachtgever is verstrekt. Opdrachtgever staat er voor in dat alle gegevens en inlichtingen die nuttig en noodzakelijk kunnen zijn voor uitvoering van de overeenkomst, zijn verstrekt en dat deze juist en volledig zijn. Opdrachtgever zal Koning & Hartman steeds tijdig alle voor een behoorlijke uitvoering van de overeenkomst nuttige en noodzakelijke gegevens of inlichtingen blijven verschaffen en alle medewerking verlenen.

7.2 Opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik en de toepassing in zijn organisatie van de apparatuur, programmatuur en van de door Koning & Hartman te verlenen diensten alsmede voor de back up-, controle- en beveiligingsprocedures en een adequaat systeembeheer van de geleverde apparatuur, programmatuur, websites en databestanden, alsmede voor de informatie die wordt uitgewisseld of verwerkt via deze apparatuur, programmatuur, websites en/of databestanden.

7.3 Indien is overeengekomen dat Opdrachtgever programmatuur, materialen of gegevens op informatiedragers ter beschikking zal stellen, zullen deze voldoen aan de voor het uitvoeren van de werkzaamheden noodzakelijke specificaties.

7.4 Indien voor de uitvoering van de overeenkomst noodzakelijke gegevens niet, niet tijdig of niet overeenkomstig de afspraken ter beschikking van Koning & Hartman staan of indien Opdrachtgever op andere wijze niet aan zijn verplichtingen voldoet, heeft Koning & Hartman het recht tot opschorting van de uitvoering van de overeenkomst en heeft Koning & Hartman -voor zover de aard van de tekortkoming van Opdrachtgever zulks rechtvaardigt-, het recht om de daardoor ontstane kosten volgens haar gebruikelijke tarieven in rekening te brengen, onverminderd alle overige uit de wet aan Koning & Hartman toekomende rechten.

7.5 Ingeval medewerkers van Koning & Hartman op de locatie van Opdrachtgever werkzaamheden verrichten, zal Opdrachtgever kosteloos voor de door die medewerkers in redelijkheid voor de uitvoering van de opdracht benodigde faciliteiten, zoals -indien van toepassing- een veilige werkruimte met telecommunicatiefaciliteiten, zorgdragen. Opdrachtgever zal Koning & Hartman vrijwaren voor aanspraken van derden, - medewerkers van Koning & Hartman daaronder begrepen -, die in verband met de uitvoering van de overeenkomst schade lijden welke het gevolg is van het handelen of het nalaten van Opdrachtgever of van onveilige situaties in diens organisatie.

7.6 Onverminderd het gestelde in Artikel 7.5 (Beschikbaarheid veilige faciliteiten) staat Opdrachtgever er tevens voor in dat de locaties waar de door Koning & Hartman ingezette medewerkers hun werkzaamheden dienen uit te voeren, voldoen aan de daaraan te stellen eisen en voorschriften conform de vigerende ARBO regelgeving.

8 Leveringstermijnen

8.1 Alle door Koning & Hartman genoemde (leverings)termijnen zijn naar beste weten vastgesteld op grond van de gegevens die bij het aangaan van de overeenkomst bij Koning & Hartman bekend waren en zullen zoveel mogelijk in acht worden genomen; de enkele overschrijding van een genoemde (leverings)termijn brengt Koning & Hartman niet in verzuim. Koning & Hartman is niet gebonden aan (leverings)termijnen die vanwege buiten haar macht gelegen

omstandigheden die zich na het aangaan van de overeenkomst hebben voorgedaan, niet meer gehaald kunnen worden. Indien overschrijding van enige termijn dreigt, zullen Koning & Hartman en Opdrachtgever zo spoedig mogelijk in overleg treden. Behalve indien en voor zover schriftelijk anders is overeengekomen en onverminderd het bepaalde in Artikel 2.4 van deze Algemene Voorwaarden, geschieden leveringen franco bedrijf (of huis) van Opdrachtgever of andere door Opdrachtgever tijdig opgegeven plaats.

8.2 Behalve indien en voorzover schriftelijk anders mocht zijn overeengekomen, en onverminderd hetgeen in Artikel 5 is bepaald over de overgang van het risico, geldt als leveringstijdstip het moment dat de goederen worden uitgeladen of gelost op de plaats waar deze moeten worden geleverd (de feitelijke overdracht); het voorgaande geldt ook indien Koning & Hartman de goederen moet monteren, installeren en/of in bedrijf stellen;

8.3 Opdrachtgever dient eventuele tekorten, manco's en beschadigingen binnen 24 uur na de levering schriftelijk rechtstreeks aan Koning & Hartman te melden, bij gebreke waarvan de goederen geacht zullen worden Opdrachtgever in goede orde, compleet en zonder schade te hebben bereikt.

8.4 Koning & Hartman is gerechtigd om te leveren in gedeelten (deelleveranties) welke afzonderlijk kunnen worden gefactureerd, alsdan is Opdrachtgever verplicht op de afzonderlijke facturen te betalen overeenkomstig het in Artikel 2 van deze Algemene Voorwaarden bepaalde. Koning & Hartman is niet verplicht om, nadat een goed is geleverd aan Opdrachtgever, reserve-onderdelen te kunnen naleveren tenzij dit uitdrukkelijk tussen partijen is overeengekomen en voor zover deze onderdelen nog leverbaar zijn.

8.5 Behalve indien en voorzover anders mocht zijn overeengekomen, hebben door of namens Koning & Hartman bij de aanbieding of offerte opgegeven leveringstermijnen niet de strekking fataal te zijn, hetgeen ondermeer inhoudt dat Opdrachtgever bij niet-tijdige levering Koning & Hartman uitdrukkelijk schriftelijk in gebreke dient te stellen voordat Koning & Hartman in verzuim zal kunnen zijn.

8.6 Koning & Hartman zal de opgegeven levertijd of leveringstermijn zoveel mogelijk in acht nemen, doch zal nimmer aansprakelijk zijn voor enige overschrijding daarvan en bij overschrijding daarvan is Koning & Hartman niet gehouden tot enige vergoeding van schade. Overschrijding van een levertijd of leveringstermijn geeft Opdrachtgever evenmin het recht om de overeenkomst op te zeggen of te ontbinden dan wel afname van goederen te weigeren. In geval van excessieve overschrijding van een levertijd of leveringstermijn zullen partijen met elkaar in overleg treden.

8.7 Indien goederen niet binnen de levertijd of leveringstermijn door Opdrachtgever worden afgenomen, of indien Opdrachtgever een overeengekomen afroepstermijn niet in acht neemt, is Koning & Hartman gerechtigd de desbetreffende goederen aan Opdrachtgever te factureren en is Koning & Hartman voorts gerechtigd deze goederen naar eigen inzicht maar geheel voor rekening en risico van Opdrachtgever op te (doen) slaan. In geval van niet afname of niet afroepen door Opdrachtgever binnen de daarvoor geldende termijn zal Koning & Hartman naar keuze nakoming door Opdrachtgever kunnen vorderen dan wel de overeenkomst ontbinden, onverminderd het recht van Koning & Hartman, in beide gevallen, om schadevergoeding te vorderen.

9 Duur van de overeenkomst en beëindiging

9.1 Indien de overeenkomst voor bepaalde tijd is aangegaan, is deze met ingang van de datum waarop de eerste levering plaatsvindt van kracht voor een initiële periode van drie jaar te rekenen vanaf de eerstvolgende jaarwisseling, tenzij schriftelijk een andere termijn is overeengekomen. De overeenkomst wordt na afloop van de initiële periode telkenmale stilzwijgend verlengd met een periode van één jaar, tenzij Opdrachtgever of Koning & Hartman de overeenkomst aangetekend schriftelijk beëindigt met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden voor het einde van de betreffende periode.

9.2 Aan elk der partijen komt de bevoegdheid tot gehele of gedeeltelijke ontbinding van de overeenkomst slechts toe indien de andere partij, na een deugdelijke en zo gedetailleerd mogelijke schriftelijke ingebrekestelling, waarbij een redelijke termijn gesteld wordt voor zuivering van de tekortkoming, toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van wezenlijke verplichtingen ingevolge de overeenkomst.

9.3 Indien een overeenkomst welke naar zijn aard en inhoud niet door volbrenging eindigt, voor onbepaalde tijd is aangegaan, kan deze door elk der partijen na goed zakelijk overleg en onder opgave van redenen door schriftelijke opzegging worden beëindigd. Indien tussen partijen geen uitdrukkelijke opzegtermijn is overeengekomen, dient bij de opzegging een termijn van drie maanden in acht te worden genomen. Partijen zullen wegens rechtmatige opzegging nimmer tot enige schadevergoeding zijn gehouden.

9.4 Indien een overeenkomst voor bepaalde tijd is aangegaan (ongeacht of deze overeenkomst al dan niet stilzwijgend wordt verlengd) en Opdrachtgever zonder voorafgaande schriftelijke instemming van Koning & Hartman, de overeenkomst tussentijds beëindigt, hetzij door opzegging, hetzij door feitelijke beëindiging [bijvoorbeeld door A) de aanvoer van door Koning & Hartman te verwerken gegevens te beëindigen dan wel substantieel te verminderen, of B) de vraag om te leveren diensten of goederen te beëindigen dan wel substantieel te verminderen of C) de hoeveelheid te beheren en/of te onderhouden apparatuur of programmatuur substantieel te verminderen of D) materieel af te

wijken van de overeengekomen of geprognosticeerde omzetcijfers], wordt dit beschouwd als een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de verplichtingen van Opdrachtgever. In dat geval zal Opdrachtgever een direct opeisbare schadevergoeding aan Koning & Hartman verschuldigd zijn, gelijk aan het gemiddelde maandelijkse bedrag (inclusief omzetbelasting) dat Koning & Hartman aan Opdrachtgever ter zake van de betreffende dienstverlening in de twaalf maanden direct voorafgaande aan de beëindiging in rekening heeft gebracht (respectievelijk zou brengen indien de overeenkomst nog geen twaalf maanden heeft geduurd), vermenigvuldigd met het aantal maanden dat de overeenkomst zou voortduren indien deze op reguliere wijze zou zijn beëindigd door Opdrachtgever, een en ander onverminderd de verplichting van Opdrachtgever tot het voldoen van aanvullende schadevergoeding, voorzover de schade de op grond van het voorgaande te betalen schadevergoeding zou overtreffen.

9.5 Zowel Koning & Hartman als Opdrachtgever kunnen de overeenkomst zonder ingebrekestelling en zonder rechterlijke tussenkomst door schriftelijke kennisgeving met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk beëindigen indien de wederpartij -al dan niet voorlopig- surséance van betaling wordt verleend, indien ten aanzien van de wederpartij faillissement wordt aangevraagd of indien zijn onderneming wordt geliquideerd of beëindigd. Koning & Hartman kan voorts de overeenkomst beëindigen indien de zeggenschap in (de onderneming van) Opdrachtgever wijzigt. Partijen zullen wegens de in dit artikellid bedoelde beëindiging nimmer tot enige schadevergoeding zijn gehouden.

9.6 Indien Opdrachtgever op het moment van ontbinding reeds prestaties ter uitvoering van de overeenkomst heeft ontvangen, zullen deze prestaties en de daarmee samenhangende betalingsverplichting geen voorwerp van ongedaanmaking zijn, tenzij Koning & Hartman ten aanzien van die prestaties in verzuim is. Bedragen die Koning & Hartman vóór de ontbinding heeft gefactureerd in verband met hetgeen zij reeds ter uitvoering van de overeenkomst heeft verricht of geleverd, blijven met inachtneming van het in de vorige volzin bepaalde onverminderd verschuldigd en worden op het moment van de ontbinding direct opeisbaar.

9.7 Rechten en plichten uit de overeenkomst tussen Koning & Hartman en Opdrachtgever, die naar hun aard en inhoud bestemd zijn om voort te duren, blijven onverminderd van kracht na beëindiging van de overeenkomst.

10 Aansprakelijkheid van Koning & Hartman; vrijwaring

10.1 Koning & Hartman aanvaardt wettelijke verplichtingen tot schadevergoeding voor zover dat uit dit artikel 10 blijkt.

10.2 De aansprakelijkheid van Koning & Hartman wegens toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst met Opdrachtgever is beperkt tot vergoeding van directe schade tot maximaal het bedrag van de op basis van die overeenkomst betaalde prijs (exclusief BTW en exclusief de in deze prijs besloten prijs voor hardware componenten). Indien de overeenkomst hoofdzakelijk een duurovereenkomst is met een looptijd van één jaar of langer, dan wel indien Koning & Hartman het geleverde op nacalculatiebasis factureert, wordt de bedongen prijs gesteld op het totaal van de vergoedingen (exclusief BTW) dat door Opdrachtgever aan Koning & Hartman is betaald over de drie maanden voorafgaand aan het ontstaan van de schade. In geen geval zal de totale vergoeding voor directe schade echter meer bedragen dan € 1.000.000,- (één miljoen EURO). Onder directe schade wordt uitsluitend verstaan:

- a. De aantoonbare redelijke kosten die Opdrachtgever zou moeten maken om de prestatie van Koning & Hartman aan de overeenkomst te laten beantwoorden. Deze schade wordt echter niet vergoed indien de overeenkomst wordt ontbonden of indien de schade is te wijten aan Opdrachtgever;
- b. de aantoonbare kosten die Opdrachtgever heeft gemaakt voor het noodgedwongen langer operationeel houden van zijn oude systeem of systemen en daarmee samenhangende voorzieningen doordat Koning & Hartman op een voor haar bindende leverdatum niet heeft geleverd, verminderd met eventuele besparingen die het gevolg zijn van de vertraagde levering;
- c. aantoonbare redelijke kosten, gemaakt ter vaststelling van de oorzaak en de omvang van de schade, voor zover de vaststelling betrekking heeft op directe schade in de zin van deze voorwaarden;
- d. aantoonbare redelijke kosten, gemaakt ter voorkoming of beperking van schade, voor zover Opdrachtgever aantoonbaar dat deze kosten hebben geleid tot beperking van directe schade in de zin van deze Algemene Voorwaarden.

10.3 De totale aansprakelijkheid van Koning & Hartman voor schade door dood of lichamelijk letsel of voor materiële beschadiging van goederen zal in geen geval meer bedragen dan € 1.000.000,- (één miljoen EURO) per gebeurtenis, waarbij een reeks van samenhangende gebeurtenissen geldt als één gebeurtenis met een maximum van € 2.000.000,- (twee miljoen EURO) per jaar.

10.4 Aansprakelijkheid van Koning & Hartman voor indirecte schade, daaronder begrepen gevolgschade, gederfde winst, gemiste besparingen, verlies van gegevens en schade door bedrijfsstagnatie en leegloop, is te allen tijde uitgesloten.

10.5 Buiten de in artikel 10.2 en 10.3 genoemde gevallen rust op Koning & Hartman geen enkele aansprakelijkheid voor schadevergoeding, ongeacht de grond waarop een actie tot schadevergoeding zou worden gebaseerd. De in artikel

10.2 en 10.3 genoemde maximumbedragen komen te vervallen indien en voorzover de schade het gevolg is van opzet of grove schuld van Koning & Hartman.

10.6 De aansprakelijkheid van Koning & Hartman wegens toerekenbare tekortkoming in de nakoming van een overeenkomst ontstaat slechts indien Opdrachtgever Koning & Hartman onverwijld en deugdelijk schriftelijk in gebreke stelt, stellende daarbij een redelijke termijn ter zuivering van de tekortkoming en Koning & Hartman ook na die termijn toerekenbaar in de nakoming van zijn verplichtingen tekort blijft schieten. De ingebrekestelling dient een zo gedetailleerd mogelijke omschrijving van de tekortkoming te bevatten, zodat Koning & Hartman in staat is adequaat te reageren.

10.7 Voorwaarde voor het ontstaan van enig recht op schadevergoeding is steeds dat Opdrachtgever de schade zo spoedig mogelijk (uiterlijk één jaar) na het ontstaan daarvan schriftelijk bij Koning & Hartman meldt.

10.8 Opdrachtgever vrijwaart Koning & Hartman en medewerkers van Koning & Hartman voor alle aanspraken van derden, in het bijzonder voor aanspraken van derden wegens productaansprakelijkheid als gevolg van een gebrek in een product of systeem dat door Opdrachtgever aan een derde is geleverd en dat mede bestond uit door Koning & Hartman geleverde apparatuur, programmatuur, websites, databestanden of andere materialen, behoudens indien en voor zover Opdrachtgever bewijst dat de schade is veroorzaakt door die apparatuur, programmatuur, websites, databestanden of andere materialen.

10.9 Opdrachtgever draagt het risico voor schade veroorzaakt door gebreken of ongeschiktheid van zaken die van hem afkomstig zijn dan wel door hem zijn voorgeschreven of bij een door hem voorgeschreven leverancier moeten worden betrokken en voor de niet, niet tijdige of niet correcte levering van bedoelde zaken. Opdrachtgever is aansprakelijk voor schade ten gevolge van onrechtmatig handelen van door Opdrachtgever ingeschakelde nevenaannemers en hun hulppersonen.

10.10 Ten aanzien van goederen en diensten welke Koning & Hartman van een derde heeft betrokken geldt dat de op de desbetreffende overeenkomst toepasselijke (contracts – en/of garantie) bepalingen mede van toepassing zijn op de overeenkomst tussen Koning & Hartman en Opdrachtgever, indien en voor zover Koning & Hartman zich daarop beroept.

11 Overmacht

11.1 Geen der partijen is gehouden tot het nakomen van enige verplichting indien hij daartoe verhinderd is als gevolg van overmacht. Onder overmacht wordt mede verstaan een tekortkoming van toeleveranciers van Koning & Hartman.

11.2 Wanneer de overmachtsituatie langer dan negentig dagen duurt, hebben partijen het recht om de overeenkomst door middel van een aangetekende schriftelijke kennisgeving te beëindigen tenzij naar het oordeel van Koning & Hartman voorzienbaar is dat de overmachtsituatie binnen redelijke termijn zal worden opgelost in welk geval Koning & Hartman gerechtigd is de uitvoering van de overeenkomst op te schorten totdat de omstandigheid die de overmachtsituatie veroorzaakt(e) zich niet langer voordoet. Hetgeen reeds ingevolge de overeenkomst gepresteerd is, wordt in dat geval naar verhouding afgerekend, zonder dat partijen elkaar overigens iets verschuldigd zullen zijn.

12 Export

12.1 Bij export van apparatuur, onderdelen, programmatuur en/of databestanden door Opdrachtgever en/of gebruik van encryptie door Opdrachtgever zijn de relevante exportbepalingen van toepassing (waaronder in sommige gevallen de US export regulations of handelsembargo's).

12.2 Opdrachtgever zal Koning & Hartman en in het bijzonder die ondernemingen die behoren tot hetzelfde concern en gevestigd c.q. werkzaam zijn in de Verenigde Staten van Amerika vrijwaren voor alle aanspraken van derden die verband houden met aan Opdrachtgever toe te rekenen overtredingen van de van toepassing zijnde exportbepalingen. Voorts vrijwaart Opdrachtgever Koning & Hartman en de aan het concern van Koning & Hartman verbonden ondernemingen voor aanspraken van derden voortvloeiend uit het niet nakomen door Opdrachtgever, haar medewerkers of door haar ingeschakelde derden van enige anti-corruptie wetgeving.

13 Wijziging en uitbreiding van werkzaamheden, prestaties en/of leveringen

13.1 Indien Koning & Hartman op verzoek of met voorafgaande instemming van Opdrachtgever werkzaamheden, andere prestaties, of leveringen heeft verricht die buiten de inhoud of omvang van hetgeen is overeengekomen vallen, zullen deze werkzaamheden, prestaties, of leveringen door Opdrachtgever aan Koning & Hartman worden vergoed volgens de gebruikelijke tarieven van Koning & Hartman. Koning & Hartman is echter niet verplicht aan een dergelijk verzoek te voldoen en kan verlangen dat daarvoor een afzonderlijke schriftelijke overeenkomst wordt gesloten. In het geval Koning & Hartman is begonnen met het uitvoeren van voornoemde werkzaamheden, prestaties en/of leveringen en mocht blijken dat de opdracht daartoe door niet terzake bevoegde Werknemers van Opdrachtgever is verstrekt, dan blijft Opdrachtgever niettemin gehouden de aan deze werkzaamheden, prestaties en/of leveringen verbonden vergoedingen, aan Koning & Hartman te voldoen. In een zodanig geval zal Koning & Hartman deze werkzaamheden, prestaties en/of leveringen op eerste aanwijzing van Opdrachtgever opschorten of staken.

13.2 Opdrachtgever aanvaardt dat door wijziging of uitbreiding van de werkzaamheden, prestaties of leveringen als bedoeld in artikel 13.1 het overeengekomen of verwachte tijdstip van voltooiing van de verplichtingen, de wederzijdse verantwoordelijkheden van Opdrachtgever en Koning & Hartman en de overeengekomen tarieven van Koning & Hartman, kunnen worden beïnvloed.

13.3 Voor zover voor de werkzaamheden, prestaties of leveringen een vaste prijs is afgesproken en partijen voornemens zijn om met betrekking tot extra werkzaamheden, prestaties of leveringen een afzonderlijke overeenkomst te sluiten, zal Koning & Hartman na een schriftelijk verzoek daartoe van Opdrachtgever, Opdrachtgever tevoren schriftelijk informeren over de financiële consequenties van die extra werkzaamheden, prestaties of leveringen.

14 Kostenverhogende omstandigheden/verrekening van meer- en minderwerk

14.1 Wanneer kosten verhogende omstandigheden ontstaan, zal Koning & Hartman Opdrachtgever daarvan zo spoedig mogelijk in kennis stellen.

14.2 Kosten verhogende omstandigheden die niet aan Koning & Hartman te wijten zijn, worden verrekend als meerwerk op de wijze als bepaald in dit artikel, tenzij partijen schriftelijk anders zijn overeengekomen. In overige vergelijkbare omstandigheden treden partijen zo spoedig mogelijk in overleg om tot een rechtvaardige onderlinge verrekening te komen. Minderwerk behoeft voorafgaande schriftelijke overeenstemming.

14.3 Verrekening van meer- en minderwerk vindt in ieder geval plaats:

- a. in geval van overeengekomen wijziging in de omvang van de te leveren zaken of diensten (wijzigingen in het bestek, het werk of de voorwaarden van uitvoering van het werk);
- b. in geval van afwijkingen van de bedragen van overeengekomen stelposten en van verrekenbare en/of geschatte hoeveelheden;
- c. in de gevallen als in deze voorwaarden bepaald.

14.4 Verrekening van het meerwerk geschiedt ineens bij de eerstvolgende factuur. In ieder geval geschiedt betaling van het meerwerk na voltooiing daarvan. Verrekening van het minderwerk geschiedt ineens bij de eindafrekening.

15 Onderaanneming

15.1 Koning & Hartman is gerechtigd bij de uitvoering van de overeenkomst, gebruik te maken van de diensten van derden, hetzij in onderaanneming, hetzij door tijdelijke inhuur van personeel.

15.2 Inschakeling van derden laat onverlet de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van Koning & Hartman voor de nakoming van de, krachtens de overeenkomst en deze Algemene Voorwaarden, op haar rustende verplichtingen, voor zover dit de krachtens de belasting- en sociale verzekeringswetgeving op haar als werkgever rustende verplichtingen betreft.

16 Toepasselijk recht en geschillen

16.1 De aanbiedingen van Koning & Hartman alsmede de overeenkomsten tussen Koning & Hartman en Opdrachtgever worden beheerst door Nederlands recht.

16.2 De geschillen welke tussen Koning & Hartman en Opdrachtgever mochten ontstaan naar aanleiding van een door Koning & Hartman gedane aanbieding, een door Koning & Hartman met Opdrachtgever gesloten overeenkomst dan wel naar aanleiding van nadere overeenkomsten die daarvan het gevolg mochten zijn, zullen worden beslecht door de bevoegde Nederlandse rechter, tenzij partijen alsdan schriftelijk overeenkomen, de procedure conform het minitrialreglement (= niet bindende adviesprocedure) dan wel het arbitragereglement van de Stichting Geschillenoplossing Automatisering te Den Haag te volgen, onverminderd het recht van partijen een voorziening in kort geding te vragen.

II. COMPUTERSERVICE / PERSONEELSMANAGEMENT EN INKOMENSBEREKENINGSDIENSTEN

De in dit hoofdstuk "Computerservice" vermelde bepalingen zijn, naast de Algemene Bepalingen van deze Algemene Voorwaarden, uitsluitend van toepassing indien Koning & Hartman diensten op het gebied van computerservice (zoals automatische informatieverwerking, inkomensberekeningsdiensten en daaraan gerelateerde diensten) verleent, waaronder wordt verstaan het verwerken van gegevens met behulp van door Koning & Hartman beheerde programmatuur en apparatuur.

17 Uitvoering van de werkzaamheden

17.1 Koning & Hartman zal de computerservice met zorg verrichten overeenkomstig de met Opdrachtgever schriftelijk vastgelegde procedures en afspraken.

17.2 Tenzij anders is overeengekomen, zal Opdrachtgever de te verwerken gegevens brengen naar en de resultaten van de verwerking ophalen van de plaats waar Koning & Hartman de computerservice uitvoert. Transport geschiedt voor rekening en risico van Opdrachtgever, ook indien dit door Koning & Hartman wordt uitgevoerd of verzorgd.

17.3 Opdrachtgever staat er voor in dat alle door hem aan Koning & Hartman ter uitvoering van de computerservice ter beschikking gestelde materialen, gegevens, programmatuur, procedures en instructies steeds juist en volledig zijn en dat alle aan Koning & Hartman verstrekte informatiedragers voldoen aan de specificaties van Koning & Hartman.

17.4 Alle door Koning & Hartman bij de computerservice te gebruiken apparatuur, programmatuur en andere materialen blijven het eigendom respectievelijk voorwerp van intellectuele eigendom van Koning & Hartman of haar licentiegevers, ook indien Opdrachtgever een vergoeding betaalt voor het ontwikkelen of aanschaffen ervan door Koning & Hartman. De door Koning & Hartman aan Opdrachtgever verzonden factuur terzake van de verrichte werkzaamheden of geleverde producten kan nimmer worden beschouwd als een akte tot overdracht van rechten in de zin van de Auteurswet. Koning & Hartman kan de van Opdrachtgever ontvangen producten en gegevens en de resultaten van de verwerking onder zich houden totdat Opdrachtgever alle aan Koning & Hartman verschuldigde bedragen betaald heeft.

17.5 Koning & Hartman kan wijzigingen in de inhoud of omvang van de computerservice aanbrengen. Indien dergelijke wijzigingen een verandering van de bij Opdrachtgever geldende procedures tot gevolg hebben, zal Koning & Hartman Opdrachtgever hierover zo tijdig mogelijk inlichten en komen de kosten van deze verandering voor rekening van Opdrachtgever. In zodanig geval kan Opdrachtgever de overeenkomst schriftelijk door opzegging beëindigen tegen de datum waarop de wijziging in werking treedt, tenzij deze wijziging verband houdt met wijzigingen in relevante wetgeving of andere door bevoegde instanties gegeven voorschriften of Koning & Hartman de kosten van deze wijziging voor haar rekening neemt.

17.6 Koning & Hartman zal zich naar beste kunnen inspannen om de door haar bij de uitvoering van de computerservice gebruikte programmatuur zover mogelijk aan te passen aan wijzigingen in relevante wetgeving of andere door bevoegde instanties gegeven voorschriften. Desverzocht zal Koning & Hartman tegen de bij haar gebruikelijke tarieven Opdrachtgever adviseren over de gevolgen van deze aanpassingen voor Opdrachtgever.

17.7 Indien Koning & Hartman aan Opdrachtgever programmatuur beschikbaar stelt teneinde de computerservice mogelijk te maken, is terzake van de programmatuur het gestelde in hoofdstuk VI (Gebruik en Onderhoud van Programmatuur) eveneens van toepassing.

18 Duur

Ten aanzien van de duur en opzegging van de overeenkomst is het gestelde in artikel 9.1 (Duur en beëindiging) van toepassing met dien verstande dat opzegging geschiedt met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden, zulks in afwijking van het gestelde in artikel 9.1.

19 Telecommunicatie

19.1 Indien bij computerservice gebruik wordt gemaakt van telecommunicatiefaciliteiten (waaronder tevens te rekenen verbindingen via het internet) is Opdrachtgever verantwoordelijk voor correct en bevoegd gebruik ervan. Koning & Hartman is niet verantwoordelijk en/of aansprakelijk voor transmissiefouten.

19.2 Bij verwerking van gegevens met gebruik van telecommunicatiefaciliteiten zal Koning & Hartman Opdrachtgever toegangs- of identificatiecodes kunnen toewijzen. Opdrachtgever zal de toegangscode vertrouwelijk behandelen en ervoor zorgdragen dat uitsluitend geautoriseerde personeelsleden gebruik maken van deze toegangscode.

20 Beveiliging en privacy

20.1 Opdrachtgever staat ervoor in dat alle wettelijke voorschriften betreffende de te verwerken gegevens, daaronder in het bijzonder begrepen de voorschriften bij of krachtens de alsdan geldende privacywetgeving gesteld, stipt in acht zijn en zullen worden genomen en dat alle voorgeschreven aanmeldingen, toestemmingen en overige formaliteiten zijn verricht. Opdrachtgever zal Koning & Hartman alle terzake gevraagde informatie onverwijld schriftelijk verstrekken. Koning & Hartman zal, voor zover bij Koning & Hartman in beheer en/of bewerking, naar beste zorgdragen voor een naar de stand van de techniek adequate beveiliging van de persoonsgegevens.

20.2 Opdrachtgever vrijwaart Koning & Hartman voor alle aanspraken van derden die jegens Koning & Hartman mochten worden ingesteld wegens schending van de alsdan geldende wettelijke voorschriften betreffende de te verwerken gegevens, waaronder begrepen, maar niet beperkt tot, privacywetgeving en/of wettelijke bewaartermijnen.

21 Garantie

21.1 Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, is Koning & Hartman niet verantwoordelijk voor controle van de juistheid en volledigheid van de resultaten van de computerservice. Opdrachtgever zal deze resultaten na ontvangst controleren.

21.2 Koning & Hartman staat er niet voor in dat de computerservice foutloos zal worden verleend. Indien aantoonbaar is dat onvolkomenheden in de resultaten van de verwerking een direct gevolg zijn van producten, programmatuur, informatiedragers, procedures of bedieningshandelingen waarvoor Koning & Hartman uit hoofde van de overeenkomst uitdrukkelijk verantwoordelijk is, zal Koning & Hartman de computerservice herhalen teneinde naar

beste vermogen deze onvolkomenheden te herstellen, mits de voor het herhalen van de computerservice benodigde gegevens nog beschikbaar zijn en Opdrachtgever de onvolkomenheden zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen één week na ontvangst van de resultaten, schriftelijk en gedetailleerd aan Koning & Hartman kenbaar maakt. De herhaling zal gratis worden uitgevoerd, mits dit geschiedt op locatie van Opdrachtgever of op locatie van Koning & Hartman. Indien de onvolkomenheden niet zijn toe te rekenen aan Koning & Hartman, kan Opdrachtgever Koning & Hartman verzoeken de computerservice te herhalen, in welk geval Koning & Hartman de kosten daarvan in rekening zal brengen.

21.3 Indien herstel van onvolkomenheden die toegerekend worden aan Koning & Hartman redelijkerwijs niet mogelijk is, zal Koning & Hartman de voor de betreffende computerservice door Opdrachtgever verschuldigde bedragen crediteren, zonder verder of anderszins jegens Opdrachtgever aansprakelijk te zijn.

21.4 Opdrachtgever vrijwaart Koning & Hartman voor alle aanspraken van derden voortvloeiend uit of terug te voeren op de uitvoering door Koning & Hartman van computerservice en de daarmee gegenereerde informatie.

III. DIENSTVERLENING

De in dit hoofdstuk "Dienstverlening" vermelde bepalingen zijn, naast de Algemene Bepalingen van deze Algemene Voorwaarden, uitsluitend van toepassing indien Koning & Hartman diensten verleent, zoals organisatie- en automatiseringsadviezen, toepasbaarheidsonderzoek, projectbegeleiding, consultancy, opleidingen, cursussen, trainingen, ondersteuning, het ontwerpen of ontwikkelen van programmatuur of informatiesystemen of het verlenen van assistentie daarbij en dienstverlening met betrekking tot netwerken en ICT infrastructures. Deze bepalingen laten de in deze Algemene Voorwaarden opgenomen bepalingen omtrent specifieke diensten, zoals computerservice, de ontwikkeling van programmatuur en onderhoud, onverlet.

22 Uitvoering

22.1 Koning & Hartman zal zich naar beste vermogen inspannen de dienstverlening met zorg uit te voeren, in voorkomend geval overeenkomstig de met Opdrachtgever schriftelijk vastgelegde afspraken en procedures.

22.2 Indien is overeengekomen dat de dienstverlening in fasen zal plaatsvinden, is Koning & Hartman gerechtigd de aanvang van de diensten die tot een volgende fase behoren uit te stellen totdat Opdrachtgever de resultaten van de daaraan voorafgaande fase schriftelijk heeft goedgekeurd.

22.3 Slechts indien dit schriftelijk uitdrukkelijk is overeengekomen, is Koning & Hartman gehouden bij de uitvoering van de dienstverlening tijdige en verantwoorde aanwijzingen van Opdrachtgever op te volgen. Koning & Hartman is niet verplicht aanwijzingen op te volgen die de inhoud of omvang van de overeengekomen dienstverlening wijzigen of aanvullen; indien echter dergelijke aanwijzingen worden opgevolgd, zullen de desbetreffende werkzaamheden door Opdrachtgever dienen te worden vergoed conform artikel 13 (Wijziging) en/of 14 (Meerwerk).

22.4 Indien tijdens de uitvoering van de dienstverlening (nadere) afspraken worden gemaakt c.q. vastgelegd in bijvoorbeeld projectverslagen, dan dienen deze door de terzake bevoegde vertegenwoordiger van Koning & Hartman te zijn ondertekend alvorens deze afspraken rechtsgeldigheid hebben.

23 Tussentijdse beëindiging van een overeenkomst

23.1 In aanvulling op het bepaalde in artikel 9 (Duur en beëindiging) kan Koning & Hartman de overeenkomst voortijdig beëindigen, indien zij van mening is dat de werkzaamheden niet meer kunnen worden uitgevoerd conform de overeenkomst en eventuele wijzigingen daarop of in het geval van gewichtige redenen als bedoeld in artikel 7:408 lid 2 Burgerlijk Wetboek. Een en ander dient gemotiveerd en schriftelijk aan de Opdrachtgever te worden bekend gemaakt.

23.2 Indien door Opdrachtgever tot tussentijdse beëindiging wordt overgegaan, zal Opdrachtgever aan Koning & Hartman een schadevergoeding zijn verschuldigd, gelijk aan het bedrag (inclusief omzetbelasting) dat Koning & Hartman aan Opdrachtgever ter zake van de betreffende dienstverlening in de zes maanden direct voorafgaande aan de beëindiging in rekening heeft gebracht (respectievelijk zou brengen indien de overeenkomst nog geen zes maanden heeft geduurd).

24 Aansprakelijkheid

Onverminderd het gestelde in artikel 10 (Aansprakelijkheid) is Koning & Hartman uitsluitend aansprakelijk voor aantoonbare en toerekenbare tekortkomingen in de uitvoering van de werkzaamheden, voor zover deze het gevolg zijn van het niet in acht nemen door Koning & Hartman van de zorgvuldigheid, deskundigheid en het vakmanschap waarop bij het uitvoeren van de werkzaamheden mag worden vertrouwd.

25 Opleidingen, cursussen en trainingen

25.1 Voor zover de dienstverlening van Koning & Hartman bestaat uit het verzorgen van een opleiding, cursus of training kan Koning & Hartman steeds vóór de aanvang daarvan de ter zake verschuldigde betaling verlangen. De

gevolgen van een annulering van deelname aan een opleiding, cursus of training zullen worden beheerst door de bij Koning & Hartman gebruikelijke regels.

25.2 Indien het aantal aanmeldingen daartoe naar het oordeel van Koning & Hartman aanleiding geeft, is Koning & Hartman gerechtigd de opleiding, cursus of training te annuleren, dan wel te combineren met één of meer andere opleidingen, cursussen of trainingen of deze op een andere datum of een ander tijdstip te laten plaatsvinden.

IV. DETACHERING

De in dit hoofdstuk "Detachering" vermelde bepalingen zijn, naast de Algemene Bepalingen en voor zover relevant de bepalingen in hoofdstuk III (Dienstverlening) van deze Algemene Voorwaarden, uitsluitend van toepassing indien Koning & Hartman en Opdrachtgever een overeenkomst hebben gesloten ter zake van de terbeschikkingstelling door Koning & Hartman van een specifiek benoemde medewerker (hierna: de Gedetacheerde) aan Opdrachtgever, met het doel deze medewerker onder leiding en toezicht c.q. regie van Opdrachtgever werkzaamheden te laten uitvoeren (detachering).

26 Duur overeenkomst

26.1 Tenzij in de overeenkomst anders is overeengekomen, geldt de overeenkomst voor de duur van de door Opdrachtgever opgedragen werkzaamheden.

26.2 Indien in de overeenkomst een termijn voor het detacheren van de Gedetacheerde is opgenomen, eindigt de overeenkomst automatisch, zonder dat enige kennisgeving nodig is, bij het verstrijken van die termijn, tenzij Opdrachtgever de betreffende medewerker ook na de termijn werkzaamheden laat verrichten. In dat geval wordt de overeenkomst geacht te zijn verlengd met dezelfde termijn als de initiële termijn, tenzij partijen schriftelijk alsnog anders overeenkomen.

26.3 De looptijd van de overeenkomst kan worden verlengd mits een verzoek hiertoe minimaal vier weken voor de afloopdatum schriftelijk bij Koning & Hartman is ingediend. Wanneer Koning & Hartman binnen vier weken na dagtekening van bovenstaand verzoek schriftelijk te kennen geeft de verlenging als eenmalig te willen beschouwen zal verdere verlenging niet meer mogelijk zijn.

27 Continuïteit

27.1 Koning & Hartman zal zich er voor inspannen dat de Gedetacheerde gedurende de duur van de overeenkomst beschikbaar blijft, onverminderd het gestelde in artikel 1.8 (Vervanging). Vervanging van de Gedetacheerde geschiedt altijd na overleg met Opdrachtgever. Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen zal de inwerkperiode van de (nieuw) Gedetacheerde maximaal drie werkdagen bedragen. Deze dagen zullen niet in rekening worden gebracht, indien dit schriftelijk is overeengekomen.

27.2 Indien de Gedetacheerde aantoonbaar niet aan de overeengekomen kwaliteitseisen voldoet en Opdrachtgever dit binnen tien kalenderdagen na de aanvang van de door haar opgedragen werkzaamheden schriftelijk aan Koning & Hartman kenbaar maakt is Opdrachtgever gerechtigd om vervanging van de Gedetacheerde te verzoeken aan welk verzoek Koning & Hartman ter inwilliging de hoogste prioriteit zal geven. Betalingsverplichtingen van Opdrachtgever inzake de verrichte werkzaamheden van de (te vervangen) Gedetacheerde blijven in stand.

27.3 Bij ziekte die langer dan tien werkdagen aanhoudt, zal Koning & Hartman aan passende vervanging van de Gedetacheerde de hoogste prioriteit geven. Vakantie of verlof van de Gedetacheerde zal worden vastgesteld in overleg met Opdrachtgever.

28 Werkplek

Koning & Hartman staat ervoor in dat de Gedetacheerde zich zal houden aan voorschriften, instructies en reglementen die gelden ter plaatse van de gebouwen en terreinen van Opdrachtgever waartoe de Gedetacheerde toegang heeft voor zover deze door Opdrachtgever op behoorlijke wijze aan de Gedetacheerde en aan Koning & Hartman bekend zijn gemaakt.

29 Tarieven en kosten

29.1 Koning & Hartman houdt de door de Gedetacheerde gewerkte uren bij. Tenzij in de overeenkomst anders is overeengekomen, geschiedt vergoeding van de door de Gedetacheerde gewerkte uren op basis van nacalculatie tegen de in de overeenkomst vermelde tarieven.

29.2 In de overeenkomst wordt overeengekomen welke onkosten voor vergoeding in aanmerking komen. Reis- en verblijfkosten voor dienstreizen die met toestemming van Opdrachtgever worden gemaakt worden in ieder geval geheel vergoed.

29.3 Indien in de overeenkomst geen tarieven inzake overwerk zijn vastgelegd, zullen de in overleg tussen Koning & Hartman en Opdrachtgever overeengekomen overwerkuren conform de volgende tarieven in rekening worden gebracht:

- a. van 18.00 uur tot 24.00 uur: 150 % van het uurtarief;

- b. van 24.00 uur tot 06.00 uur: 200 % van het uurtarief;
- c. van 06.00 uur tot 08.00 uur: 150 % van het uurtarief;
- d. weekend en feestdagen: 200 % van het uurtarief;

Vergoedingen voor de beschikbaarheid van de Gedetacheerde buiten het hiervoor bedoelde, zoals bijvoorbeeld 'standby' zullen afzonderlijk schriftelijk worden overeengekomen.

29.4 Koning & Hartman is verantwoordelijk voor de tijdige afdracht van de voor de Gedetacheerde in verband met de overeenkomst te betalen loonbelasting en premies voor sociale verzekeringen die verschuldigd zijn krachtens de wetgeving van het land waar Koning & Hartman is gevestigd.

29.5 Koning & Hartman vrijwaart Opdrachtgever ter zake van alle vorderingen van de fiscus respectievelijk de instanties op het gebied van sociale verzekeringen inzake belastingen en sociale verzekeringspremies die ter zake de detachering verschuldigd zijn krachtens de wetgeving van het land waar Koning & Hartman is gevestigd.

29.6 Op eerste verzoek van Opdrachtgever, verstrekt Koning & Hartman aan Opdrachtgever een door de Belastingdienst en/of instantie voor uitvoering van sociale verzekeringswetgeving, afgegeven verklaring, waarin opgave wordt gedaan van afdracht van Loonbelasting en sociale verzekeringspremies. Indien Opdrachtgever dat wenst, maar ten hoogste eenmaal per kwartaal verstrekt Koning & Hartman op kosten van Opdrachtgever (tenzij anders is overeengekomen) aan Opdrachtgever een door een registeraccountant opgestelde en ondertekende verklaring, waarin ten aanzien van iedere Gedetacheerde opgave wordt gedaan van de hoedanigheid van de verplichtingen, die voor Koning & Hartman of door haar ingeschakelde derden gedurende de in het verzoek aangegeven periodes tegenover de Belastingdienst en/of de sociale verzekeringsinstellingen zijn ontstaan, alsmede van de mate waarin aan die verplichtingen is voldaan.

30 Facturering en betaling

30.1 Tenzij anders overeengekomen, verstuurt Koning & Hartman maandelijks, binnen twee weken na het verstrijken van de desbetreffende kalendermaand, een factuur welke binnen 14 dagen na factuurdatum dient te worden voldaan.

30.2 Iedere factuur wordt op de volgende wijze gespecificeerd:

- a. kenmerk, opdrachtnummer, volledige naamgegevens van iedere Gedetacheerde, geldende uurtarieven en totaalbedrag;
- b. voor zover van toepassing, een gespecificeerde opgave van onkosten.

30.3 De facturen worden vergezeld van kopieën van de bescheiden waarop de facturen zijn gebaseerd (urenregistratieformulieren, betalingsbewijzen etc.)

31 Aansprakelijkheid

31.1 Onverminderd het gestelde in artikel 10 (Aansprakelijkheid) is Koning & Hartman uitsluitend aansprakelijk voor tekortkomingen in de uitvoering van de werkzaamheden, voor zover deze het gevolg zijn van het niet in acht nemen door de Gedetacheerde van de zorgvuldigheid, deskundigheid en het vakmanschap waarop bij het uitvoeren van de werkzaamheden mag worden vertrouwd.

31.2 Koning & Hartman aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de resultaten van werkzaamheden die onder regie van Opdrachtgever tot stand zijn gekomen.

32 Intellectuele eigendomsrechten

32.1 Uitsluitend die Intellectuele eigendomsrechten terzake van werken – programmatuur en websites daaronder begrepen - die naar het ontwerp van Opdrachtgever en onder zijn leiding en toezicht door de Gedetacheerde speciaal voor Opdrachtgever zijn ontwikkeld, komen toe aan Opdrachtgever. De door Koning & Hartman aan Opdrachtgever verzonden factuur terzake van de verrichte werkzaamheden of geleverde producten kan nimmer worden beschouwd als een akte tot overdracht van rechten in de zin van de Auteurswet.

32.2 Opdrachtgever vrijwaart Koning & Hartman tegen aanspraken van derden die stellen dat door of in verband met de uitvoering van de overeenkomst inbreuk wordt gemaakt op eigendomsrechten en/of databankrechten van een derde voor zover een dergelijke inbreuk betrekking heeft op ontwerpen, goederen of programmatuur die door Opdrachtgever aan Koning & Hartman ter beschikking zijn gesteld of onder zijn leiding en toezicht door de Gedetacheerde speciaal voor Opdrachtgever zijn ontwikkeld

V. ONTWIKKELING VAN PROGRAMMATUUR

De in dit hoofdstuk "Ontwikkeling van Programmatuur" vermelde bepalingen zijn, naast de Algemene Bepalingen van deze Algemene Voorwaarden en de bijzondere bepalingen uit het hoofdstuk III (Dienstverlening) en het hoofdstuk IV (Detachering), uitsluitend van toepassing indien Koning & Hartman in opdracht van Opdrachtgever programmatuur of bijvoorbeeld een website ontwikkelt, anders dan door middel van dienstverlening of detachering. Op deze programmatuur is ook het hoofdstuk VI (Gebruik en Onderhoud van Programmatuur) van toepassing, behalve voor zover daarvan in dit hoofdstuk wordt afgeweken. De in dit hoofdstuk bedoelde rechten en verplichtingen hebben

uitsluitend betrekking op computerprogrammatuur in een, voor gegevensverwerkende apparatuur, leesbare vorm en vastgelegd op voor een zodanige apparatuur leesbaar materiaal, alsmede op de daarbij behorende documentatie alles met inbegrip van eventueel door Koning & Hartman te verstrekken nieuwe versies (hierna: de Programmatuur).

33 Ontwikkeling van programmatuur

33.1 Partijen zullen schriftelijk specificeren welke programmatuur ontwikkeld zal worden en op welke manier dit zal geschieden. Koning & Hartman zal de programmatuurontwikkeling met zorg uitvoeren op basis van de door Opdrachtgever te verstrekken gegevens, waarbij de Opdrachtgever instaat voor de juistheid, volledigheid en consistentie.

33.2 Koning & Hartman is gerechtigd, doch niet verplicht, de juistheid, volledigheid of consistentie van de aan haar ter beschikking gestelde gegevens of specificaties te onderzoeken en bij constatering van eventuele onvolkomenheden de overeengekomen werkzaamheden op te schorten totdat Opdrachtgever de betreffende onvolkomenheden heeft weggenomen.

33.3 Onverminderd het bepaalde in artikel 6 (Intellectuele eigendom) verkrijgt Opdrachtgever het recht tot gebruik van de Programmatuur in zijn bedrijf of organisatie onder toepasselijkheid van het gestelde in hoofdstuk VI (Gebruik en Onderhoud van Programmatuur). Indien en voor zover dit uitdrukkelijk schriftelijk is overeengekomen, kan, enkel en alleen ten behoeve van continuïteitsdoeleinden, de broncode van de Programmatuur en de bij de ontwikkeling van de Programmatuur voortgebrachte technische documentatie aan Opdrachtgever ter beschikking worden gesteld, mits Opdrachtgever een en ander uitsluitend voor eigen gebruik aanwendt.

34 Aflevering, installatie en acceptatie

34.1 Koning & Hartman zal de te ontwikkelen programmatuur aan Opdrachtgever conform de schriftelijk vastgelegde specificaties afleveren en installeren, dit laatste slechts indien een door Koning & Hartman uit te voeren installatie schriftelijk is overeengekomen.

34.2 Indien een acceptatietest schriftelijk is overeengekomen, bedraagt de testperiode veertien dagen na aflevering of, indien een door Koning & Hartman uit te voeren installatie schriftelijk is overeengekomen, na voltooiing van de installatie. Gedurende de testperiode is het Opdrachtgever niet toegestaan de Programmatuur voor productieve of operationele doeleinden te gebruiken.

34.3 De Programmatuur zal tussen partijen gelden als geaccepteerd:

- a. indien tussen partijen niet een acceptatietest is overeengekomen: bij de aflevering of, indien een door Koning & Hartman uit te voeren installatie schriftelijk is overeengekomen, bij de voltooiing van de installatie, dan wel;
- b. indien tussen partijen schriftelijk een acceptatietest is overeengekomen: op de eerste dag na de testperiode, dan wel;
- c. indien Koning & Hartman vóór het einde van de testperiode een testrapport als bedoeld in artikel 34.6 ontvangt: op het moment dat de in dat testrapport genoemde Gebreken zijn hersteld, onverminderd de aanwezigheid van onvolkomenheden die volgens artikel 34.7 aan acceptatie niet in de weg staan.

34.4 In afwijking van het voorgaande zal de Programmatuur, indien Opdrachtgever daarvan vóór het moment van acceptatie enig gebruik (anders dan voor testdoeleinden) maakt, reeds gelden als volledig geaccepteerd vanaf de aanvang van dat gebruik.

34.5 Indien bij het uitvoeren van de overeengekomen acceptatietest blijkt dat de Programmatuur Gebreken bevat die de voortgang van de acceptatietest belemmeren, zal Opdrachtgever Koning & Hartman hierover schriftelijk gedetailleerd informeren, in welk geval de testperiode onderbroken wordt totdat de Programmatuur zodanig is aangepast dat die belemmering is opgeheven.

34.6 Indien bij het uitvoeren van de overeengekomen acceptatietest blijkt dat de Programmatuur Gebreken in de zin van artikel 6.7 (Herstel van Gebreken) bevat, zal Opdrachtgever Koning & Hartman uiterlijk op de laatste dag van de testperiode door middel van een schriftelijk en gedetailleerd testrapport over de Gebreken informeren. Koning & Hartman zal zich naar beste vermogen inspannen de gemelde Gebreken binnen een redelijke termijn te herstellen, waarbij Koning & Hartman gerechtigd is tijdelijke oplossingen dan wel programma-omwegen of probleemvermijdende restricties in de Programmatuur aan te brengen.

34.7 Acceptatie van de Programmatuur mag niet worden onthouden op andere gronden dan die welke verband houden met de tussen partijen uitdrukkelijk schriftelijk overeengekomen specificaties en voorts niet wegens het bestaan van kleine gebreken, zijnde gebreken die operationele of productieve ingebruikname van de Programmatuur redelijkerwijs niet in de weg staan, onverminderd de verplichting van Koning & Hartman om deze kleine gebreken in het kader van de garantieregeling van artikel 37 (Garantie), indien toepasselijk, te herstellen.

34.8 Indien de Programmatuur in fasen en/of onderdelen wordt afgeleverd en getest, laat de niet-acceptatie van een bepaalde fase en/of onderdeel een eventuele acceptatie van een andere fase en/of een ander onderdeel onverlet. De

acceptatie van de laatste fase en/of het laatste onderdeel betekent echter tevens de acceptatie van het geheel van de Programmatuur.

VI. GEBRUIK EN ONDERHOUD VAN PROGRAMMATUUR

De in dit hoofdstuk "Gebruik en Onderhoud van Programmatuur" vermelde bepalingen zijn, naast de Algemene Bepalingen van deze Algemene Voorwaarden, uitsluitend van toepassing op alle door Koning & Hartman ter beschikking gestelde programmatuur. De in dit hoofdstuk bedoelde rechten en verplichtingen hebben uitsluitend betrekking op computerprogrammatuur in een voor gegevensverwerkende apparatuur leesbare vorm en vastgelegd op voor een zodanige apparatuur leesbaar materiaal, alsmede op de daarbij behorende documentatie, alles met inbegrip van eventueel door Koning & Hartman te verstrekken nieuwe versies.

35 Gebruiksrecht

35.1 Onverminderd het bepaalde in artikel 6 (Intellectuele eigendom) verleent Koning & Hartman Opdrachtgever het niet-exclusieve recht tot het gebruik van de Programmatuur. Opdrachtgever zal de tussen partijen overeengekomen gebruiksbeperkingen steeds stipt naleven. Onverminderd het overigens in deze Algemene Voorwaarden bepaalde, omvat het gebruiksrecht van Opdrachtgever uitsluitend het recht de Programmatuur te laden en uit te voeren.

35.2 De Programmatuur mag door Opdrachtgever uitsluitend in zijn eigen bedrijf of organisatie worden gebruikt op de ene verwerkingseenheid en voor een bepaald aantal of soort gebruikers of aansluitingen waarvoor het gebruiksrecht is verstrekt. Voor zover daaromtrent niets is overeengekomen, geldt de verwerkingseenheid van Opdrachtgever waarop de Programmatuur voor het eerst is gebruikt en het aantal aansluitingen dat op het moment van eerste gebruik op die verwerkingseenheid is aangesloten, als verwerkingseenheid en aantal aansluitingen waarvoor het gebruiksrecht is verstrekt. Bij eventuele storing van de bedoelde verwerkingseenheid kan de Programmatuur voor de duur van de storing op een andere verwerkingseenheid worden gebruikt. Het gebruiksrecht kan betrekking hebben op meerdere verwerkingseenheden voor zover dat uit de overeenkomst uitdrukkelijk blijkt.

35.3 Het gebruiksrecht is niet overdraagbaar. Het is Opdrachtgever niet toegestaan de Programmatuur en dragers waarop deze is vastgelegd te verkopen, te verhuren, te sub-licentiëren, te vervreemden of daarop beperkte rechten te verlenen of op welke wijze of voor welk doel dan ook ter beschikking van een derde te stellen, ook niet indien de betreffende derde de Programmatuur uitsluitend ten behoeve van Opdrachtgever gebruikt.

35.4 Opdrachtgever zal de Programmatuur niet wijzigen anders dan in het kader van het herstellen van Gebreken, en niet gebruiken in het kader van de verwerking van gegevens ten behoeve van derden ('time-sharing'). De broncode van de Programmatuur en de bij de ontwikkeling van de Programmatuur voortgebrachte technische documentatie worden niet aan Opdrachtgever ter beschikking gesteld.

35.5 Onverwijld na het eindigen van het gebruiksrecht van de Programmatuur zal Opdrachtgever alle in zijn bezit zijnde exemplaren van de Programmatuur aan Koning & Hartman retourneren. Indien partijen zijn overeengekomen dat Opdrachtgever bij het einde van het gebruiksrecht de betreffende exemplaren zal vernietigen, zal Opdrachtgever van zodanige vernietiging Koning & Hartman onverwijld schriftelijk melding maken.

36 Aflevering, installatie en acceptatie

36.1 Koning & Hartman zal de Programmatuur op de overeengekomen soort en formaat informatiedragers aan Opdrachtgever afleveren en indien een door Koning & Hartman uit te voeren installatie schriftelijk is overeengekomen, de Programmatuur bij Opdrachtgever installeren.

36.2 Indien tussen partijen schriftelijk een acceptatietest is overeengekomen is het bepaalde in de artikelen 34.2 (acceptatie) tot en met 34.8 van overeenkomstige toepassing.

36.3 Indien tussen partijen niet is overeengekomen dat een acceptatietest wordt uitgevoerd, aanvaardt Opdrachtgever de Programmatuur in de staat waarin deze zich op het moment van aflevering bevindt, onverminderd de verplichtingen van Koning & Hartman ingevolge de garantie van artikel 37 (Garantie).

37 Garantie

37.1 Gedurende een periode van drie maanden na aflevering, of, indien tussen partijen een acceptatietest is overeengekomen, drie maanden na acceptatie, zal Koning & Hartman naar beste vermogen eventuele Gebreken in de programmatuur in de zin van artikel 6.7 (Herstel van Gebreken) herstellen indien deze binnen die periode gedetailleerd omschreven schriftelijk bij Koning & Hartman zijn gemeld. Koning & Hartman garandeert niet dat de Programmatuur zonder onderbreking of Gebreken zal werken of dat alle Gebreken zullen worden hersteld. De door Koning & Hartman terzake van de Programmatuur verstrekte garanties zullen nimmer verder strekken dan hetgeen door de desbetreffende fabrikant of toeleverancier van Koning & Hartman wordt gegarandeerd.

37.2 Het herstel zal gratis worden uitgevoerd indien voor een vaste prijs is ontwikkeld. In andere gevallen zal Koning & Hartman zijn gebruikelijke tarieven en kosten van herstel in rekening kunnen brengen. Koning & Hartman kan voorts haar gebruikelijke tarieven en de kosten van herstel in rekening brengen indien sprake is van gebruiksfouten of

onoordeelkundig gebruik van Opdrachtgever of van andere niet aan Koning & Hartman toe te rekenen oorzaken of indien de Gebreken bij het uitvoeren van de overeengekomen acceptatietest hadden kunnen worden vastgesteld. Herstel van verminkte of verloren gegane gegevens valt niet onder de garantie. De garantieverplichting vervalt indien Opdrachtgever zonder schriftelijke toestemming van Koning & Hartman wijzigingen in de Programmatuur aanbrengt of doet aanbrengen.

37.3 Herstel van Gebreken zal geschieden op een door Koning & Hartman te bepalen locatie. Koning & Hartman is gerechtigd tijdelijke oplossingen dan wel programma-omwegen of probleemvermijdende restricties in de programmatuur aan te brengen. Indien Koning & Hartman op locatie van de Opdrachtgever werkzaamheden dient uit te voeren kunnen reis- en verblijfskosten apart in rekening worden gebracht.

37.4 Na afloop van de in artikel 37.1 (Garantie) bedoelde garantieperiode is Koning & Hartman niet gehouden eventuele Gebreken en/of andere onvolkomenheden te herstellen, tenzij er tussen partijen een onderhoudsovereenkomst is afgesloten dat zodanig herstel omvat.

38 Reclames

38.1 Onverminderd het in Artikel 8.4 van deze Algemene Voorwaarden bepaalde zullen eventuele reclames slechts in behandeling kunnen worden genomen indien deze binen acht (8) dagen na de levering in schriftelijke vorm door Koning & Hartman zijn ontvangen. Voor verborgen gebreken geldt dat reclames alleen mogelijk zijn binnen de garantietermijn.

38.2 In afwijking van het in Artikel 38.1 bepaalde, dient reclamering ten aanzien van goederen waarvoor een beproeving of keuring plaatsvindt onmiddellijk te geschieden op de datum waarop de beproeving of keuring plaatsvindt en ter plaatse waar deze beproeving of keuring plaats heeft, en vervolgens terstond schriftelijk aan Koning & Hartman te worden bevestigd.

38.3 Reclames kunnen alleen in behandeling worden genomen wanneer daarbij de aard en de grond van de klachten nauwkeurig zijn opgegeven.

38.4 Reclames met betrekking tot een factuur dienen schriftelijk binnen acht (8) dagen na de datum van die factuur bij Koning & Hartman te worden ingediend.

38.5 Indien binnen de toepasselijke termijn niet of niet op de voorgeschreven wijze is gereclameerd, zal het geleverde geacht worden geheel aan de overeenkomst te voldoen en onvoorwaardelijk door Opdrachtgever te zijn aanvaard en goedgekeurd; een factuur ten aanzien waarvan binnen de termijn van acht dagen genoemd in Artikel 38.4 niet op de voorgeschreven wijze is gereclameerd zal geacht worden onvoorwaardelijk door Opdrachtgever te zijn aanvaard en goedgekeurd.

38.6 Indien een reclame met betrekking tot het geleverde door Koning & Hartman gegrond wordt bevonden, is Koning & Hartman uitsluitend verplicht de ondeugdelijke goederen te vervangen of te repareren, zonder dat Opdrachtgever daarnaast enig recht kan doen gelden op welke vergoeding dan ook.

38.7 Het indienen van een reclame ontslaat Opdrachtgever nimmer van zijn betalingsverplichtingen tegenover Koning & Hartman.

38.8 Retournering van het geleverde dan wel enig deel daarvan, om welke reden dan ook, kan slechts plaatsvinden na voorafgaande uitdrukkelijke toestemming en verzendinstructies van Koning & Hartman.

39 Onderhoud

39.1 De bepalingen inzake onderhoud zijn uitsluitend van toepassing indien partijen schriftelijk zijn overeengekomen dat Koning & Hartman onderhoud op de Programmatuur zal uitvoeren. Ten aanzien van de duur en opzegging van de overeenkomst is het gestelde in artikel 9.1 (Duur en beëindiging) van toepassing met dien verstande dat opzegging geschiedt met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden, zulks in afwijking van het gestelde in artikel 9.1.

39.2 De verplichting tot onderhoud binnen de overeengekomen tarieven strekt zich uitsluitend uit tot de programmatuur welke is opgenomen in de actuele overeengekomen installed base (programmatuurlijst) van Opdrachtgever. Opdrachtgever draagt er in overleg met Koning & Hartman zorg voor dat de installed base steeds accuraat blijft. In het geval Koning & Hartman onderhoudswerkzaamheden uitvoert ten aanzien van programmatuur welke zich op het moment van de werkzaamheden niet in de installed base is vermeld, zal Koning & Hartman deze werkzaamheden op basis van nacalculatie tegen de gebruikelijke tarieven uitvoeren.

39.3 Koning & Hartman heeft het recht om de in onderhoud te nemen programmatuur, alsmede de apparatuur, waarop de in onderhoud te nemen programmatuur is geïnstalleerd en (software die is geïnstalleerd op) apparatuur, gekoppeld aan de betreffende apparatuur, vooraf te keuren. Op basis van voornoemde keuring is Koning & Hartman gerechtigd om de betreffende programmatuur niet in onderhoud te nemen, dan wel nadere voorwaarden te stellen waaronder de programmatuur in onderhoud zal worden genomen. Onder te stellen nadere voorwaarden wordt in ieder geval

verstaan het overeenkomstig aanwijzingen van Koning & Hartman aanpassen / upgraden van de programmatuur, apparatuur, systeemprogrammatuur en/of verbonden netwerken.

39.4 Indien voor de programmatuur een onderhoudsovereenkomst is gesloten of indien uitdrukkelijk schriftelijk is overeengekomen dat in de gebruiksvergoeding van de programmatuur onderhoud is inbegrepen, zal Opdrachtgever overeenkomstig de gebruikelijke procedures van Koning & Hartman geconstateerde Gebreken in de programmatuur gedetailleerd aan Koning & Hartman melden. Na ontvangst van de melding zal Koning & Hartman naar beste vermogen Gebreken in de zin van artikel 6.7 (Herstel van Gebreken) trachten te herstellen en/of verbeteringen aanbrengen in latere nieuwe versies van de programmatuur. De resultaten zullen afhankelijk van de urgentie op de door Koning & Hartman te bepalen wijze en termijn aan Opdrachtgever ter beschikking worden gesteld. Koning & Hartman is gerechtigd tijdelijke oplossingen dan wel programma-omwegen of probleemvermijdende restricties in de programmatuur aan te brengen.

39.5 Koning & Hartman kan haar gebruikelijke tarieven en kosten van herstel in rekening brengen indien sprake is van gebruiksfouten of onoordeelkundig gebruik of van andere niet aan Koning & Hartman toe te rekenen oorzaken of indien de Programmatuur door anderen dan Koning & Hartman is gewijzigd. Herstel van verminkte of verloren gegane gegevens valt niet onder onderhoud.

39.6 Indien Opdrachtgever niet gelijktijdig met het aangaan van de overeenkomst tot terbeschikkingstelling van de Programmatuur een onderhoudsovereenkomst met Koning & Hartman is aangegaan, kan Koning & Hartman door Opdrachtgever niet gehouden worden alsnog een onderhoudsovereenkomst aan te gaan op een later moment.

40 Programmatuur van derden

40.1 Indien en voor zover Koning & Hartman (standaard) programmatuur van derden aan Opdrachtgever ter beschikking stelt, zullen, tenzij door Koning & Hartman schriftelijk aan Opdrachtgever anders is meegedeeld, voor wat betreft die programmatuur de voorwaarden van die derden van toepassing zijn en wordt geacht de desbetreffende licentie overeenkomst tot stand te zijn gekomen tussen Opdrachtgever en de desbetreffende derde. Opdrachtgever aanvaardt de bedoelde voorwaarden van derden. Deze voorwaarden zijn veelal ingesloten in de verpakking van desbetreffende programmatuur, dan wel verwerkt in de programmatuur zelf. Voorts zal Koning & Hartman deze voorwaarden aan Opdrachtgever op zijn verzoek toezenden. Het bepaalde in dit artikel is ook van toepassing op door Koning & Hartman geleverde programmatuur die door Opdrachtgever in gebruik wordt genomen door aanvaarding van een zogenaamde 'shrink wrap' licentie, waarbij de licentie overeenkomst tussen Opdrachtgever en desbetreffende derde totstandkomt door opening van de verpakking van bedoelde programmatuur.

40.2 Indien en voor zover de bedoelde voorwaarden van derden in de verhouding tussen Opdrachtgever en Koning & Hartman om welke reden dan ook geacht worden niet van toepassing te zijn of uitdrukkelijk schriftelijk buiten toepassing worden verklaard, geldt het bepaalde in deze voorwaarden.

VII. VERKOOP VAN APPARATUUR

De in dit hoofdstuk "Verkoop van Apparatuur" vermelde bepalingen zijn, naast de Algemene Bepalingen van deze Algemene Voorwaarden, uitsluitend van toepassing indien Koning & Hartman apparatuur, netwerkcomponenten of andere zaken aan Opdrachtgever verkoopt. De wettelijke bepalingen van Boek 7 Burgerlijk Wetboek betreffende consumentenkoop zijn op dit hoofdstuk niet van toepassing.

41 Aflevering

41.1 De door Koning & Hartman aan Opdrachtgever verkochte apparatuur zal aan Opdrachtgever worden geleverd op de plaats van het magazijn van Koning & Hartman. Indien dit schriftelijk is overeengekomen, zal Koning & Hartman de aan Opdrachtgever verkochte apparatuur afleveren op een door Opdrachtgever aan te wijzen plaats in Nederland tegen de bij Koning & Hartman gebruikelijke kosten te dien aanzien. Voor aflevering op moeilijk te bereiken plaatsen, waaronder eilanden, is Koning & Hartman gerechtigd meerkosten voor aflevering in rekening te brengen.

41.2 Koning & Hartman zal Opdrachtgever tijdig vóór de aflevering in kennis stellen van de plaats en het tijdstip waarop zij voornemens is de apparatuur af te leveren.

41.3 Koning & Hartman zal de apparatuur verpakken voor levering volgens de gebruikelijk bij haar geldende maatstaven. Ingeval Opdrachtgever een bijzondere wijze van verpakking verlangt, zullen de daaraan verbonden meerkosten voor zijn rekening zijn.

41.4 Opdrachtgever zal met bij hem vrijgekomen verpakkingen van door Koning & Hartman geleverde apparatuur handelen op een wijze die in overeenstemming is met de daarvoor geldende overheidsvoorschriften. Opdrachtgever vrijwaart Koning & Hartman voor aanspraken van derden wegens niet-naleving van dergelijke voorschriften.

41.5 Onverlet het gestelde in het Besluit Verwijdering Wit- en Bruingoed (WEB) en de Regeling Verpakking en Verpakkingsafval dan wel eventuele nieuwe regelgeving op dit gebied is Opdrachtgever gehouden kosten te voldoen die voortvloeien uit de uitvoering van onderhavige wettelijke voorschriften. Deze kosten kunnen onder meer bestaan uit de kosten voor het retour nemen van verouderde apparatuur en de vernietiging van die apparatuur.

41.6 Koning & Hartman zal zorg dragen voor de afvoer van de aan haar verblijvende afkomende materialen, zoals verpakkingen van door Koning & Hartman geleverde producten. Het afvoeren van afval van derden behoort niet tot de verplichting van Koning & Hartman. Indien Opdrachtgever Koning & Hartman verzoekt tot verwijdering van oude materialen (zoals netwerken, kasten, kabelgoten, verpakkingsmaterialen, Apparatuur) respectievelijk indien Koning & Hartman daartoe verplicht is, dan kan Koning & Hartman dit verzoek middels een schriftelijke opdracht accepteren tegen de bij Koning & Hartman gebruikelijke tarieven, onder de voorwaarde dat genoemde materialen altijd het eigendom blijven van de Opdrachtgever. Op verzoek van Opdrachtgever stelt Koning & Hartman voor rekening en risico van de Opdrachtgever faciliteiten beschikbaar om de materialen op een wijze conform de geldende milieuwetgeving af te voeren.

42 Installatie & (pre-)configuratie

42.1 Indien schriftelijk overeengekomen, zal Koning & Hartman de apparatuur installeren of laten installeren.

42.2 Indien Koning & Hartman voor Opdrachtgever op te leveren of geleverde apparatuur/programmatuur installeert, dan wel de te leveren apparatuur op een specifieke wijze configureert, dan vindt dit uitsluitend plaats volgens specificaties die vooraf met Opdrachtgever schriftelijk zijn overeengekomen. Koning & Hartman is niet aansprakelijk voor gebreken en overige verstoringen in de goede werking van apparatuur welke is voorzien van bedoelde (pre) configuratie. In het geval Opdrachtgever ten behoeve van de uitvoering van installatie of configuratiewerkzaamheden, programmatuur of andere informatie aan Koning & Hartman beschikbaar stelt of doet stellen, staat Opdrachtgever er voor in dat aan alle relevante (auteursrechtelijke) toestemmingen en licentievoorwaarden is voldaan. Opdrachtgever vrijwaart Koning & Hartman terzake van aanspraken van derden terzake.

42.3 In het geval Koning & Hartman installatie werkzaamheden uitvoert zal Opdrachtgever vóór aflevering van de apparatuur een passende installatieplaats met alle noodzakelijke faciliteiten, zoals bekabeling en telecommunicatiefaciliteiten, ter beschikking stellen.

42.4 Koning & Hartman zal desgewenst omtrent de aanleg van deze faciliteiten aan Opdrachtgever een offerte uitbrengen.

42.5 Opdrachtgever zal Koning & Hartman voor de uitvoering van de noodzakelijke werkzaamheden toegang verlenen tot de plaats van installatie gedurende de normale werkuren van Koning & Hartman.

42.6 Tenzij uitdrukkelijk schriftelijk anders is overeengekomen, is apparatuur tezamen met de zich daarop bevindende programmatuur uitsluitend bestemd om te functioneren in normale kantooromgevingscondities, zijnde een afgesloten ruimte met een omgevingstemperatuur tussen 15°C en 32°C met een maximaal verloop van 5°C per uur, en bij een relatieve luchtvochtigheid tussen 20 % en 80 % met een maximaal verloop van 20 % per uur. De toegestane spanningsverschillen (pieken) zijn gemaximaliseerd op +/- 2 %. Magnetische velden of statische elektriciteit dient te worden vermeden.

43 Retourzendingen

43.1 Koning & Hartman is niet verplicht retourzendingen van Opdrachtgever te accepteren, indien zij daartoe geen voorafgaande schriftelijke toestemming heeft gegeven. Retourzendingen worden in beginsel niet geaccepteerd indien 10 werkdagen zijn verstreken na de aflevering bij Opdrachtgever. Ten aanzien van alle retourzendingen geldt voorts dat:

- a. De verpakking van de goederen onbeschadigd is, noch is beschreven of beplakt door anderen dan Koning & Hartman;
- b. De geretourneerde goederen zich in nieuwstaat bevinden;
- c. De geretourneerde goederen compleet zijn, inclusief bijbehorende documentatie, informatie en andere artikelen welke met de betreffende goederen zijn meegezonden;
- d. De door het desbetreffende bedrijfs onderdeel van Koning & Hartman aangegeven administratieve procedure correct wordt gevolgd.

43.2 In ontvangst name van retourzendingen impliceert in geen geval erkenning door Koning & Hartman van de door Opdrachtgever opgegeven grond voor retourzending en laat de betalingsverplichting van Opdrachtgever onverlet. De eigendom (voor zover Opdrachtgever volledig heeft betaald) alsmede het risico van retour gezonden goederen blijft berusten bij Opdrachtgever totdat het door Opdrachtgever betaalde deel van de prijs van de retour gezonden goederen door Koning & Hartman is gecrediteerd.

43.3 Koning & Hartman behoudt zich het recht voor de eventueel uit retourzendingen voortvloeiende creditering te verrichten onder aftrek van administratie en verwerkingskosten van 15 % van de prijs van de retour gezonden goederen, met een minimum van € 100,- (éénhonderd EURO), te vermeerderen met eventuele kosten voortvloeiend uit herstel van aan Opdrachtgever toe te rekenen schade aan de goederen of de verpakking.

44 Aflevering, installatie en acceptatie

44.1 Koning & Hartman zal de apparatuur aan Opdrachtgever ter beschikking stellen door aflevering conform artikel 41 (Aflevering) dan wel, indien een door Koning & Hartman uit te voeren installatie schriftelijk is overeengekomen, door installatie van de apparatuur bij Opdrachtgever.

44.2 De apparatuur zal tussen partijen gelden als geaccepteerd op de datum van aflevering dan wel, indien een door Koning & Hartman uit te voeren installatie schriftelijk is overeengekomen, op de datum waarop de installatie voltooid zal zijn. Onverminderd het in dit artikel gestelde wordt de apparatuur in ieder geval geacht te zijn geaccepteerd vanaf het moment van operationele ingebruikname door Opdrachtgever.

45 Garantie

45.1 Gedurende een periode van 3 (drie) maanden na terbeschikkingstelling, als bedoeld in artikel 44 (Aflevering, installatie en acceptatie), zal Koning & Hartman naar beste vermogen eventuele materiaal- en fabricagefouten in de apparatuur, alsmede in onderdelen die door Koning & Hartman in het kader van garantie of onderhoud zijn geleverd, herstellen indien deze binnen die periode schriftelijk en gedetailleerd omschreven bij Koning & Hartman zijn gemeld. Alle vervangen onderdelen worden eigendom van Koning & Hartman. De door Koning & Hartman terzake van de apparatuur verstrekte garanties zullen nimmer verder strekken dan hetgeen door de desbetreffende fabrikant of toeleverancier van Koning & Hartman wordt gegarandeerd.

45.2 De garantieverplichting vervalt indien fouten of Gebreken geheel of gedeeltelijk het gevolg zijn van onjuist, onzorgvuldig of ondeskundig gebruik, en/of van buiten komende oorzaken zoals bijvoorbeeld brand- of waterschade en/of andere niet aan Koning & Hartman toerekenbare oorzaken.

De garantieverplichting vervalt voorts indien:

- a. Opdrachtgever de onderhavige apparatuur heeft geplaatst in een ruimte die niet voldoet aan normale kantooromgevingscondities, als bedoeld in artikel 42.6 (Kantooromgevingscondities) of;
- b. Opdrachtgever zonder schriftelijke toestemming van Koning & Hartman wijzigingen in de apparatuur of in de onderdelen die door Koning & Hartman in het kader van garantie of onderhoud zijn geleverd, aanbrengt of doet aanbrengen of;
- c. Opdrachtgever bij het ontstaan van een storing of Gebrek, ten gevolge van een fout of Gebrek, niet tijdig en deugdelijk heeft gereclameerd en al het mogelijke heeft gedaan om de schade te beperken, waaronder mede wordt begrepen het uitschakelen of buiten werking stellen van apparatuur en het beschikbaar hebben van kopieën en recente back-ups van gegevens en programmatuur.

45.3 Kosten ten gevolge van of verband houdend met de omstandigheid dat Opdrachtgever bij het ontstaan van een storing of Gebrek niet tijdig en deugdelijk heeft gereclameerd alsmede de door Koning & Hartman uit te voeren werkzaamheden ten gevolge van de omstandigheid dat Opdrachtgever niet al het redelijkerwijs mogelijke heeft gedaan om de schade te beperken, waaronder mede wordt begrepen het uitschakelen of buiten werking stellen van apparatuur en het beschikbaar hebben van kopieën en recente back-ups van gegevens en programmatuur, alsmede werkzaamheden met betrekking tot herstelwerkzaamheden welke buiten het kader van garantieverplichtingen vallen, zullen door Koning & Hartman in rekening worden gebracht conform haar gebruikelijke tarieven. Indien Koning & Hartman op locatie van de Opdrachtgever werkzaamheden dient uit te voeren kunnen reis- en verblijfskosten apart in rekening worden gebracht.

45.4 Opdrachtgever is te allen tijde zelf verantwoordelijk voor het tijdig maken van correcte back-up kopieën van gegevens en programmatuur. Herstel van verloren gegane gegevens behoort niet tot de (garantie)verplichtingen van Koning & Hartman. Indien overeengekomen kan Koning & Hartman Opdrachtgever hierbij assisteren tegen vergoeding van de alsdan gebruikelijke tarieven.

45.5 Koning & Hartman garandeert niet dat zich geen Gebreken of andere onvolkomenheden in de apparatuur zullen voor doen.

46 Koning & Hartman garandeert niet dat zich geen Gebreken of andere onvolkomenheden in de apparatuur voor zullen doen / Reclames

46.1 Onverminderd het in Artikel 8.4 van deze Voorwaarden bepaalde zullen eventuele reclames slechts in behandeling kunnen worden genomen indien deze binen acht (8) dagen na de levering in schriftelijke vorm door Koning & Hartman zijn ontvangen. Voor verborgen gebreken geldt dat reclames alleen mogelijk zijn binnen de garantietermijn.

46.2 In afwijking van het in Artikel 46.1 bepaalde, dient reclamering ten aanzien van goederen waarvoor een beproeving of keuring plaatsvindt onmiddellijk te geschieden op de datum waarop de beproeving of keuring plaatsvindt en ter plaatse waar deze beproeving of keuring plaats heeft, en vervolgens terstond schriftelijk aan Koning & Hartman te worden bevestigd.

- 46.3 Reclames kunnen alleen in behandeling worden genomen wanneer daarbij de aard en de grond van de klachten nauwkeurig zijn opgegeven.
- 46.4 Reclames met betrekking tot een factuur dienen schriftelijk binnen acht (8) dagen na de datum van die factuur bij Koning & Hartman te worden ingediend.
- 46.5 Indien binnen de toepasselijke termijn niet of niet op de voorgeschreven wijze is gereclameerd, zal het geleverde geacht worden geheel aan de overeenkomst te voldoen en onvoorwaardelijk door Opdrachtgever te zijn aanvaard en goedgekeurd; een factuur ten aanzien waarvan binnen de termijn van acht dagen genoemd in Artikel 46.4 niet op de voorgeschreven wijze is gereclameerd zal geacht worden onvoorwaardelijk door Opdrachtgever te zijn aanvaard en goedgekeurd.
- 46.6 Indien een reclame met betrekking tot het geleverde door Koning & Hartman gegrond wordt bevonden, is Koning & Hartman uitsluitend verplicht de ondeugdelijke goederen te vervangen of te repareren, zonder dat Opdrachtgever daarnaast enig recht kan doen gelden op welke vergoeding dan ook.
- 46.7 Het indienen van een reclame ontslaat Opdrachtgever nimmer van zijn betalingsverplichtingen tegenover Koning & Hartman.
- 46.8 Retournering van het geleverde dan wel enig deel daarvan, om welke reden dan ook, kan slechts plaatsvinden na voorafgaande uitdrukkelijke toestemming en verzendinstructies van Koning & Hartman.

VIII. INSTALLATIE

De in dit hoofdstuk "Installatie" vermelde bepalingen zijn gebaseerd op de Algemene Leveringsvoorwaarden Installerende Bedrijven 2007 (hierna ALIB) en naast de Algemene Bepalingen en eventuele andere toepasselijke nadere voorwaarden van deze Algemene Voorwaarden, uitsluitend van toepassing indien Koning & Hartman bij Opdrachtgever apparatuur, netwerksystemen en/of bekabeling (hierna te noemen: "het Systeem") installeert (hierna te noemen: "de Installatiewerkzaamheden").

47 Verplichtingen Opdrachtgever

- 47.1 Opdrachtgever verschaft tijdig, doch in ieder geval voor aanvang van de Installatiewerkzaamheden de aansluitingsmogelijkheden ten behoeve van de voor het Systeem en de Installatiewerkzaamheden en de beproeving daarvan benodigde energie. De kosten van de benodigde energie zijn voor rekening van Opdrachtgever.
- 47.2 Opdrachtgever draagt zorg voor de aansluiting van het Systeem c.q. de installaties op een openbaar telecommunicatienetwerk. De (aansluit)kosten die hiermee zijn gemoeid, zijn voor rekening van Opdrachtgever. Indien schriftelijk overeengekomen zal Koning & Hartman aanwijzingen geven ten aanzien van bedoelde aansluiting op een openbaar telecommunicatienetwerk.
- 47.3 Opdrachtgever dient ervoor te zorgen dat door derden uit te voeren werkzaamheden (zoals bouwkundige werkzaamheden) en/of leveringen welke niet tot de Installatiewerkzaamheden behoren, maar wel noodzakelijk zijn voor de correcte en tijdige uitvoering van de Installatiewerkzaamheden door Koning & Hartman, zodanig en tijdig worden verricht, dat de Installatiewerkzaamheden geen vertraging of hinder ondervinden en indien (valt te verwachten dat) niettemin vertraging ontstaat als bedoeld in dit artikel, dient Opdrachtgever Koning & Hartman hiervan terstond in kennis te stellen.
- 47.4 Indien de aanvang en de voortgang van de Installatiewerkzaamheden wordt vertraagd door omstandigheden waarvoor Opdrachtgever verantwoordelijk is, dient de daaruit voor Koning & Hartman eventueel voortvloeiende schade door Opdrachtgever te worden vergoed mits deze schade in direct verband staat tot de vertraging. Zowel Opdrachtgever als Koning & Hartman zullen zich inspannen om schade als voornoemd zoveel mogelijk te beperken.
- 47.5 Opdrachtgever draagt ten behoeve van de Installatiewerkzaamheden zorg voor het tijdig aanwezig zijn van adequate en veilige hulpwerktuigen en hulpmiddelen voor het horizontaal en verticaal verplaatsen van voor het Systeem benodigde zware onderdelen en voor de bereikbaarheid en beschikbaarheid van de plaats van het Systeem, alsmede voor de geschiktheid van de toegangswegen tot de plaats van de Installatiewerkzaamheden.
- 47.6 Opdrachtgever is aansprakelijk voor schade aan en verlies van materialen, onderdelen of gereedschappen die zijn aangevoerd door Koning & Hartman of derden waar Koning & Hartman gebruik van maakt bij de Installatiewerkzaamheden en door Opdrachtgever worden beheerd, tenzij dergelijke schade en/of dergelijk verlies toerekenbaar is aan Koning & Hartman.
- 47.7 Opdrachtgever staat Koning & Hartman toe kosteloos naamsaanduidingen en reclame op de plaats van installatie of aan het Systeem aan te brengen, gedurende de termijn dat Koning & Hartman (installatie- en/of onderhouds)werkzaamheden uitvoert.

47.8 Ten aanzien van de verplichtingen van Opdrachtgever is tevens integraal van toepassing artikel 4 ALIB (“Verplichtingen van de klant”). In dit verband dient in lid 1 tot en met 21 van artikel 4 ALIB voor “de Klant” en “de technisch aannemer” respectievelijk “Opdrachtgever” en “Koning & Hartman” gelezen te worden.

48 Verrekening van meer- en minderwerk

48.1 In aanvulling op het gestelde in artikel 13 (Wijzigingen) en 14 (Meerwerk) zullen elk van de totalen respectievelijk het saldo van de bijbetalingen en inhoudingen als gevolg van bestekwijzigingen, niet meer bedragen dan 15 % respectievelijk 10 % van de overeengekomen vaste prijs (aanneemsom), tenzij schriftelijk uitdrukkelijk anders wordt overeengekomen.

49 Oplevering

49.1 Het Systeem wordt als opgeleverd beschouwd:

- a. hetzij wanneer Koning & Hartman aan Opdrachtgever schriftelijk kennis heeft gegeven dat de Installatiewerzaamheden voltooid zijn, en Opdrachtgever het Systeem heeft goedgekeurd dan wel aanvaard;
- b. hetzij wanneer uiterlijk acht dagen zijn verstreken nadat Koning & Hartman schriftelijk aan Opdrachtgever heeft verklaard dat de Installatiewerzaamheden voltooid zijn, en Opdrachtgever heeft nagelaten het Systeem binnen die termijn goed te keuren dan wel te aanvaarden;
- c. hetzij wanneer Opdrachtgever het Systeem (vroegtijdig) in gebruik neemt, met dien verstande, dat door (vroegtijdige) ingebruikneming van een gedeelte van het Systeem, dat gedeelte als opgeleverd wordt beschouwd;
- d. hetzij wanneer visuele controle van het Systeem door Koning & Hartman heeft plaatsgevonden en een proces-verbaal van oplevering is opgesteld en is overhandigd aan Opdrachtgever.

49.2 Gebreken die kunnen worden hersteld binnen de garantietermijn, als bedoeld in artikel 51 (Garantie) en die het functioneren van het Systeem niet substantieel beïnvloeden, zullen de oplevering niet in de weg staan.

49.3 Oplevering ontslaat Koning & Hartman van alle aansprakelijkheid voor gebreken, tenzij Opdrachtgever aantoont dat hij dergelijke gebreken op het tijdstip van oplevering redelijkerwijs niet had kunnen en/of moeten ontdekken.

50 Betaling

50.1 Indien is overeengekomen dat Opdrachtgever voorafgaand aan de uitvoering van de Installatiewerzaamheden de overeengekomen vergoeding zal betalen, dient zulks te geschieden binnen zeven dagen nadat de opdracht tot de Installatiewerzaamheden schriftelijk door Koning & Hartman is bevestigd aan Opdrachtgever.

50.2 Voor het overige dient betaling telkens binnen dertig dagen na factuurdatum te geschieden. In het geval dat is overeengekomen dat betaling dient te geschieden in termijnen in evenredigheid met de tijdsduur van de Installatiewerzaamheden, zullen de volgende termijnen van toepassing zijn, tenzij in de offerte of de overeenkomst anders is aangegeven:

- a. 1^e termijn: 30 % van de aannemingssom onmiddellijk na het bevestigen door Koning & Hartman van de opdracht tot de Installatiewerzaamheden.
- b. 2^e termijn: 30 % van de aannemingssom bij het bereiken van 30 % van de overeengekomen tijdsduur van de Installatiewerzaamheden.
- c. 3^e termijn: 30 % van de aannemingssom bij het bereiken van 60 % van de overeengekomen tijdsduur van de Installatiewerzaamheden.
- d. 4^e termijn: 10 % van de aannemingssom bij oplevering van het systeem.

51 Garantie

51.1 Gedurende een periode van 3 (drie) maanden na oplevering, als bedoeld in artikel 49 (Oplevering), zal Koning & Hartman naar beste vermogen eventuele materiaal- en fabricagefouten in het Systeem, herstellen, indien deze binnen die periode schriftelijk en gedetailleerd omschreven bij Koning & Hartman zijn gemeld. Alle vervangen onderdelen worden eigendom van Koning & Hartman.

51.2 De garantieverplichting vervalt indien de fouten als genoemd in het vorige lid geheel of gedeeltelijk het gevolg zijn van onjuist, onzorgvuldig of ondeskundig gebruik, en/of van buiten komende oorzaken zoals bijvoorbeeld brand- of waterschade en/of andere niet aan Koning & Hartman toerekenbare oorzaken.

51.3 De garantieverplichting vervalt voorts in de gevallen als bedoeld in artikel 45.2 (Vervallen garanties):

51.4 De artikelen 45.3 (Te late reclamatie), 45.4 (Back-up verplichting) en 45.5 (Gebreken) zijn van overeenkomstige toepassing.

52 Bijzondere bepalingen

52.1 Opdrachtgever garandeert dat hij ervoor zorg draagt dat de onroerende zaak alwaar Koning & Hartman de installatie (gaat) verricht(en), voldoet aan de Nederlandse Bouwregelgeving, de NEN 1010 en de NEN 3140.

Opdrachtgever staat er voor in dat de betreffende onroerende zaak/zaken wind- en waterdicht is/zijn. Het Systeem

mag niet worden blootgesteld aan vloeistoffen, weersinvloeden of ultraviolet licht. Mocht op enig moment blijken dat het Systeem toch is/zal worden blootgesteld aan bovengenoemde invloeden, dan is Koning & Hartman gerechtigd de uitvoering van het werk voor rekening en risico van Opdrachtgever op te schorten. Koning & Hartman zal alsdan met Opdrachtgever in overleg treden.

52.2 Opdrachtgever is verantwoordelijk en draagt de kosten voor alle aanvragen verband houdend met de voor de Installatiewerkzaamheden en het Systeem noodzakelijke vergunningen, ontheffingen en lokaal aanvullende eisen gesteld vanuit overheids- en/of nutsbedrijfwege en het daarvoor te verrichten tekenwerk die voor uitvoering van de Installatiewerkzaamheden en de opzet van het Systeem zijn vereist.

52.3 Opdrachtgever zal Koning & Hartman, indien toepasselijk, inlichten omtrent de juiste ligging van de zich in of nabij de plaats van de Installatiewerkzaamheden en het Systeem bevindende (ondergrondse) kabels en leidingen. Bij het op verzoek van Opdrachtgever uitvoeren van boringen, werkt Koning & Hartman uitsluitend op aangeven en aanwijzingen van Opdrachtgever die de boorplaatsen op de vloer en/of de wand aftekent. Wanneer Koning & Hartman onverhoopt op de door de Opdrachtgever aangegeven plaats een leiding beschadigt, dan is Koning & Hartman niet aansprakelijk voor schade ten gevolge daarvan.

52.4 Terzake van het retour nemen van afval, verpakkingen of oude materialen (zoals netwerken, kasten, kabelgoten, verpakkingsmaterialen en apparatuur) is het gestelde in artikelen 41.5 (Besluit Verwijdering Wit en Bruingoed) en 41.6 (Verwijdering afval) van toepassing.

52.5 Indien Opdrachtgever een redelijk vermoeden heeft dat er in zijn gebouw(en) materialen bevinden waarin schadelijke stoffen (waaronder asbest) zijn verwerkt, is Opdrachtgever verplicht dit direct schriftelijk te melden aan Koning & Hartman. Opdrachtgever is aansprakelijk voor alle schade en/of kosten die ontstaat door of in verband met de voornoemde materialen en/of de schadelijke stoffen. Bij twijfel over het voorgaande zal Opdrachtgever Koning & Hartman op voorhand toestemming verlenen tot het uitvoeren van een inventarisatie naar schadelijke stoffen op kosten van Opdrachtgever. Indien tijdens de uitvoering van de Installatiewerkzaamheden schadelijke stoffen worden geconstateerd, dan is Koning & Hartman gerechtigd de werkzaamheden met onmiddellijke ingang op te schorten en/of te beëindigen. Opdrachtgever zal voor eigen rekening en risico zorgdragen voor een adequate afvoer van de schadelijke stoffen. De kosten om de eventueel aanwezig schadelijke stoffen te verwijderen komen voor rekening van Opdrachtgever.

In het geval van een opschorting als in dit artikel bedoeld worden de werkzaamheden pas gestart of hervat nadat Opdrachtgever een verklaring aan Koning & Hartman heeft overhandigd waarin de plaats van de Installatiewerkzaamheden door een erkend en gecertificeerde instantie wordt vrijgegeven voor uitvoering van de werkzaamheden.

52.6 Koning & Hartman is gerechtigd de Installatiewerkzaamheden met onmiddellijke ingang op te schorten in het geval zich een situatie voordoet c.q. dreigt te voordoen die bedreigend is/kan zijn voor de veiligheid, gezondheid of welzijn van personen. Opdrachtgever is verantwoordelijk en draagt de kosten voor het nemen van adequate doeltreffende maatregelen teneinde een veilige werkomgeving te creëren gemeten aan de Arbeidsomstandigheden - en milieuwetgeving. Bovendien is Opdrachtgever verplicht het mogelijk te maken dat, indien schade aan gezondheid is toegebracht, de gevolgen hiervan zoveel mogelijk worden beperkt. Koning & Hartman zal na een opschorting als bedoeld in dit artikel de Installatiewerkzaamheden hervatten nadat Opdrachtgever genoegzaam heeft aangetoond dat een veilige situatie is ontstaan en Opdrachtgever de kosten heeft vergoed die Koning & Hartman heeft moeten maken (zoals kosten van onderzoek, controle en aanschaf beschermingsmiddelen).

52.7 Onverminderd het gestelde in artikel 10 (Aansprakelijkheid) draagt Opdrachtgever het risico voor alle omstandigheden als bedoeld in dit artikel 52 en zal Opdrachtgever alle schade die Koning & Hartman lijdt ten gevolge van een dergelijke omstandigheid vergoeden. Opdrachtgever zal Koning & Hartman vrijwaren voor alle schade van derden en/of door Opdrachtgever en/of Koning & Hartman ingeschakelde derden/medewerkers, als gevolg van het door Opdrachtgever ten gevolge van een omstandigheid als gesteld in dit artikel 52. De voornoemde aansprakelijkheid is aanvullend/aansluitend op de uit de wet voortvloeiende aansprakelijkheid.

52.8 Ingevolge de Arbo-regelgeving is het niet toegestaan elektrotechnische werkzaamheden uit te voeren terwijl de energie tot het deel van het systeem waarop de werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd, niet is afgesloten, met uitzondering van een aantal situaties zoals omschreven in de NEN 3140. Opdrachtgever garandeert dat hij telkens op verzoek van Koning & Hartman de energie van het betreffende deel van het Systeem zal afsluiten, zodat medewerkers van Koning & Hartman c.q. derden geen gezondheidsschade en/of materiële schade als gevolg hiervan zullen ondervinden.

52.9 Ingevolge de Arbo-regelgeving is het niet toegestaan werkzaamheden te verrichten in vochtige (kruip)ruimtes. Opdrachtgever is verantwoordelijk om voor eigen rekening adequate doeltreffende maatregelen te treffen teneinde situaties van vochtige (kruip)ruimtes te voorkomen. Indien Koning & Hartman de Installatiewerkzaamheden dient uit te voeren in een vochtige (kruip)ruimte is zij gerechtigd de Installatiewerkzaamheden op te schorten en zal zij de werkzaamheden pas weer hervatten zodra naar het oordeel van Koning & Hartman een veilige situatie is ontstaan.

52.10 Wachttijden als gevolg van het feit dat Koning & Hartman op de afgesproken tijden niet met de Installatiewerkzaamheden kan beginnen of deze niet continu kan uitvoeren (waaronder, maar niet beperkt tot constatering van asbest, gevaarlijke situaties, spanningsproblemen en vochtige kruipruimtes), zullen aan Opdrachtgever afzonderlijk in rekening worden gebracht tegen de alsdan door Koning & Hartman gehanteerde voorwaarden en vergoedingen voor bestede tijd. Koning & Hartman is te allen tijde gerechtigd om de Installatiewerkzaamheden voor risico en rekening van Opdrachtgever op te schorten indien zich een van de eerder genoemde situaties voordoet.

IX. ONDERHOUD VAN APPARATUUR

De in dit hoofdstuk "Onderhoud van Apparatuur" vermelde bepalingen zijn, naast de Algemene Bepalingen van deze Algemene Voorwaarden, uitsluitend van toepassing indien Koning & Hartman en Opdrachtgever een overeenkomst voor onderhoud van apparatuur, netwerken of software hebben gesloten. Het onderhoud is uitsluitend van toepassing voor de schriftelijk overeengekomen apparatuur.

53 Duur van de onderhoudsverplichting

Ten aanzien van de duur en opzegging van de overeenkomst is het gestelde in artikel 9.1 (Duur en beëindiging) van toepassing met dien verstande dat opzegging geschiedt met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden, zulks in afwijking van het gestelde in artikel 9.1.

54 Onderhoud

54.1 Onder Onderhoud wordt verstaan:

- a. preventief onderhoud: de door Koning & Hartman ter voorkoming van storingen noodzakelijk geachte inspectie, afstelling en reiniging van de apparatuur;
- b. correctief onderhoud: het opheffen van storingen aan de apparatuur welke zijn ontstaan bij normaal gebruik van de apparatuur tengevolge van natuurlijke slijtage en door eigen gebreken aan de apparatuur alsmede het uitvoeren van de hiervoor benodigde reparaties en het vervangen van versleten respectievelijk beschadigde onderdelen;
- c. remote preventief onderhoud: preventief onderhoud door middel van via telecommunicatievoorzieningen tot stand gebrachte verbinding met de apparatuur;
- d. remote correctief onderhoud: correctief onderhoud door middel van een via telecommunicatievoorzieningen tot stand gebrachte verbinding met de apparatuur.

54.2 Onder Storing wordt in dit hoofdstuk verstaan het niet of niet zonder onderbreking voldoen aan de schriftelijk overeengekomen specificaties van de apparatuur. Van een storing is alleen sprake, indien deze door Opdrachtgever kan worden aangetoond en kan worden gereproduceerd.

54.3 Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen wordt het Onderhoud verricht tijdens de bij Koning & Hartman geldende kantooruren van maandag tot en met vrijdag (met uitzondering van algemeen erkende feestdagen) tussen 8:00 en 18:00 uur, met een maximum van acht uren per dag.

54.4 Indien Onderhoud is aangevangen tijdens de in artikel 54.3 (Onderhoudstijden) bedoelde kantooruren en het onderhoudspersoneel van Koning & Hartman het nodig acht dat werkzaamheden buiten deze uren worden voortgezet, zullen hiervoor aan Opdrachtgever de geldende tarieven in rekening worden gebracht. In het algemeen zullen de werkzaamheden niet langer dan één uur buiten bedoelde kantooruren worden voortgezet.

55 Verplichtingen van Koning & Hartman

55.1 Gedurende de looptijd van de onderhoudsovereenkomst verplicht Koning & Hartman zich naar beste vermogen storingen die overeenkomstig artikel 56.2 (Onderhouds en gebruiksvoorwaarden) door Opdrachtgever bij Koning & Hartman zijn gemeld, te verhelpen. De verplichting tot onderhoud binnen de overeengekomen tarieven strekt zich uitsluitend uit tot de apparatuur welke is opgenomen in de actuele overeengekomen installed base (apparatuurlijst) van Opdrachtgever. Opdrachtgever draagt er in overleg met Koning & Hartman zorg voor dat de installed base steeds accuraat blijft. In het geval Koning & Hartman onderhoudswerkzaamheden uitvoert ten aanzien van apparatuur welke op het moment van de werkzaamheden niet in de installed base is vermeld, zal Koning & Hartman deze werkzaamheden op basis van nacalculatie tegen de gebruikelijke tarieven uitvoeren.

55.2 Indien tussen partijen een periode is overeengekomen waarbinnen de reparatie dient te worden uitgevoerd (bijvoorbeeld reparatietijd of call-to-fix) dient dit te zijn vastgelegd in een Service Level Agreement (SLA), welke onderdeel uitmaakt van de overeenkomst. Reparatietijden of call-to-fix hebben uitsluitend betrekking op reparatie van de hardware als genoemd in de actuele installed base en nimmer op programmatuur. Koning & Hartman zal, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, in 80 % van de meldingen zorgdragen voor oplossing van de storing in de hardware binnen de in de betreffende SLA genoemde reparatieperiode of call-to-fix. Indien Koning & Hartman ter opheffing van de storing de betreffende apparatuur of delen daarvan vervangt en de storing zich desondanks blijft

voordoen, wordt de storing onweerlegbaar geacht zich buiten de apparatuur te bevinden en is de overeengekomen reparatietijd of call-to-fix niet van toepassing. Partijen kunnen alsdan overeenkomen dat Koning & Hartman de storing tegen de bij haar gebruikelijke tarieven opspoort en assisteert bij het oplossen van de storing.

55.3 Koning & Hartman behoudt zich het recht voor om haar onderhoudsverplichtingen onder meer op te schorten voor de tijd dat zich op de plaats van de opstelling van de apparatuur omstandigheden voordoen die, naar het oordeel van Koning & Hartman, risico's ten aanzien van de veiligheid of gezondheid van medewerkers van Koning & Hartman en/of derden die ter uitvoering van het onderhoud door Koning & Hartman zijn ingeschakeld, met zich meebrengen. Het gestelde in artikel 52 (Bijzondere bepalingen) is onverkort van toepassing.

55.4 Koning & Hartman draagt zorg voor het actueel houden van zijn expertise omtrent de apparatuur. Koning & Hartman zal de voor het apparatuuronderhoud relevante gegevens omtrent de aan de apparatuur verrichte werkzaamheden registreren en vastleggen in haar administratie. Koning & Hartman zal Opdrachtgever op eerste verzoek inzage verschaffen in de aldus vastgelegde gegevens.

55.5 De vervanging van onderdelen geschiedt indien dit naar het oordeel van Koning & Hartman noodzakelijk is om storingen te herstellen of te voorkomen. De vervangen onderdelen worden, respectievelijk blijven eigendom van Koning & Hartman.

55.6 Terzake van back-up kopieën van gegevens en programmatuur is het gestelde in artikel 45.4 (Back-up) van toepassing.

56 Onderhouds- en gebruiksvoorwaarden

56.1 Opdrachtgever kan de apparatuur op zijn kosten doen verplaatsen na voorafgaande schriftelijke toestemming van Koning & Hartman, welke toestemming niet op onredelijke gronden zal worden onthouden.

56.2 In het geval van een storing zal Opdrachtgever Koning & Hartman daarvan in kennis stellen door middel van een, door een ter zake kundige werknemer van Opdrachtgever, opgestelde gedetailleerde omschrijving van de opgetreden storing. Melding van de storing geschiedt op de door Koning & Hartman aangegeven werkwijze. Opdrachtgever is gehouden het personeel van Koning & Hartman of door Koning & Hartman aangewezen derden onverwijld toegang te verschaffen tot de plaats van de apparatuur, en om alle overige noodzakelijke medewerking te verlenen.

56.3 Op verzoek van Koning & Hartman zal een ter zake kundige werknemer van Opdrachtgever voor raadpleging bij onderhoudswerkzaamheden aanwezig zijn. Opdrachtgever heeft het recht bij alle ten behoeve van Opdrachtgever uit te voeren werkzaamheden aanwezig te zijn.

56.4 Opdrachtgever stelt de apparatuur ten behoeve van bovengenoemde werkzaamheden ter beschikking van Koning & Hartman.

56.5 Opdrachtgever is bevoegd niet door Koning & Hartman geleverde apparatuur aan te sluiten. De kosten van het onderzoeken en verhelpen van storingen die uit het aansluiten en aangesloten houden van niet door Koning & Hartman geleverde apparatuur voortvloeien, zijn voor rekening van Opdrachtgever.

56.6 Indien het naar het oordeel van Koning & Hartman voor het onderhoud van de apparatuur nodig is dat de verbindingen van de apparatuur met andere systemen of apparatuur worden getest, zal Opdrachtgever deze andere systemen of apparatuur alsmede de desbetreffende testprocedures en informatiedragers ter beschikking van Koning & Hartman stellen.

56.7 Bij onderhoudswerkzaamheden benodigd testmateriaal dat niet tot de normale outillage van Koning & Hartman behoort, dient door Opdrachtgever ter beschikking te worden gesteld.

56.8 Opdrachtgever is verantwoordelijk en draagt de kosten voor de technische, ruimtelijke en telecommunicatievoorzieningen die nodig zijn om de apparatuur te laten functioneren. Het onderhoud strekt zich uitdrukkelijk niet over voornoemde voorzieningen en aansluitingen uit.

57 Uitsluitingen

57.1 Werkzaamheden wegens het onderzoek of herstel van storingen welke voortvloeien uit het onoordeelkundig gebruik van de apparatuur of van buiten komende oorzaken, zoals gebreken in communicatielijnen of in spanningsvoorziening, of koppelingen met respectievelijk gebruikmaking van apparatuur, programmatuur of materialen welke niet onder de overeenkomst vallen, behoren niet tot de onderhoudsverplichtingen van Koning & Hartman op grond van de overeenkomst, en zullen aan Opdrachtgever apart in rekening kunnen worden gebracht tegen de geldende tarieven.

57.2 Tenzij uitdrukkelijk schriftelijk anders is overeengekomen zijn in de onderhoudsprijs niet begrepen:

- a. het vervangen van verbruiksartikelen zoals onder andere (magnetische of digitale) opslagmedia en inkt- of tonercartridges, accu's, batterijen of antennes;
- b. de vervangingskosten van onderdelen alsmede onderhoudsdiensten voor het herstel van storingen die geheel of gedeeltelijk zijn veroorzaakt door pogingen tot herstel of werkzaamheden door anderen dan Koning & Hartman of diens hulpverleners;

- c. werkzaamheden ten behoeve van gedeeltelijke of algehele revisie der apparatuur;
- d. modificaties aan apparatuur;
- e. verplaatsing, verhuizing, herinstallatie van apparatuur of werkzaamheden ten gevolge hiervan;
- f. storingen die zich voordoen indien de apparatuur niet wordt gebruikt in de normale kantoor omgevingscondities als beschreven in artikel 42.6 (Kantooromgevingscondities);
- g. updates of upgrades van apparatuur of programmatuur.

58 Tarieven en betaling

58.1 Voor zover niet in de onderhoudsovereenkomst nader vastgelegd, geldt het bij de Koning & Hartman gebruikelijke basisonderhoudstarief binnen de in artikel 54.3 genoemde uren. In geval van overwerk is het gestelde in artikel 29.3 van toepassing, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

58.2 De onderhoudsvergoeding, vermeerderd met de verschuldigde omzetbelasting en andere heffingen die van overheidswege worden opgelegd, wordt bij vooruitbetaling voldaan voor de duur van steeds één jaar tenzij schriftelijk anders overeengekomen.

59 Werkingsfeer

59.1 Onderhoudsovereenkomsten gelden alleen in het land waar het desbetreffende onderdeel van Koning & Hartman is gevestigd en voor zover het in het betreffende land opgestelde apparatuur betreft.

X. ELEKTRONISCH BESTELLEN

De in dit hoofdstuk "Elektronisch Bestellen" vermelde bepalingen zijn, naast de Algemene Bepalingen van deze Algemene Voorwaarden, uitsluitend van toepassing indien Koning & Hartman aan Opdrachtgever toegang geeft tot een door of namens Koning & Hartman onderhouden website of een ander elektronisch medium waarop goederen en diensten worden aangeboden (hierna: de Website) en kunnen worden besteld.

60 Gebruik

60.1 Koning & Hartman verleent Opdrachtgever het recht tot het gebruik van de Website. Het gebruiksrecht van Opdrachtgever omvat uitsluitend het recht om op de Website goederen of diensten te bestellen. Voor ieder ander gebruik, waaronder het verveelvoudigen en openbaren van gegevens op de Website is vooraf schriftelijke toestemming van Koning & Hartman vereist. Koning & Hartman behoudt zich het recht voor om te allen tijde nadere aanwijzingen te geven omtrent het gebruik van de Website en de beveiligingsmaatregelen die door Opdrachtgever en de Bevoegde personen als gedefinieerd in artikel 61.1 in acht dienen te worden genomen.

60.2 Het gebruik van de Website is kostenloos voor Opdrachtgever, tenzij Opdrachtgever en Koning & Hartman schriftelijk anders overeenkomen.

60.3 Alle bestellingen en leveringen voortvloeiend uit gebruik van de Website geschieden onder toepasselijkheid van de Algemene Voorwaarden van Koning & Hartman.

60.4 Het gebruiksrecht is niet overdraagbaar. Het is Opdrachtgever niet toegestaan het gebruik van de Website of daaraan ontleende gegevens op welke wijze of voor welk doel dan ook ter beschikking van een derde te stellen (waaronder tevens wordt begrepen verwijzingen naar andere internetsites, hyperlinks etc.), ook niet indien de betreffende derde de Website uitsluitend ten behoeve van Opdrachtgever gebruikt.

60.5 Alle intellectuele eigendomsrechten (waaronder auteursrechten, merkenrechten en handelsnaamrechten) op gegevens die op de Website staan vermeld, komen toe aan Koning & Hartman of diens licentiegevers. Voor het kopiëren en aan derden verstrekken van gegevens op de Website is de voorafgaande schriftelijke toestemming van Koning & Hartman vereist.

61 Toegang en toegangscodes

61.1 Bevoegde personen in de zin van dit artikel zijn uitsluitend personen die:

- a. bevoegd zijn om Opdrachtgever rechtsgeldig te vertegenwoordigen en voldoende gekwalificeerd en getraind zijn om de Website naar behoren te gebruiken en;
- b. door Opdrachtgever in een zowel door Opdrachtgever als door de betreffende persoon ondertekend document bij Koning & Hartman zijn aangemeld als Bevoegd persoon;
- c. door Koning & Hartman zijn geaccepteerd als Bevoegd persoon, doordat voor de betreffende persoon een unieke user-identificatie (hierna User-id) wordt aangemaakt en toegangsrechten worden toegekend.

61.2 Opdrachtgever draagt er zorg voor dat de Bevoegde personen volledig zijn geïnformeerd aangaande de toepasselijkheid van deze Algemene Voorwaarden, alsmede de geldende regels en procedures zoals die gelden voor de Website. Koning & Hartman zal hiertoe de benodigde informatie verstrekken en waar nodig ondersteuning verlenen.

61.3 Opdrachtgever houdt een register bij van alle Bevoegde personen (hierna: het Register) en informeert Koning & Hartman voorafgaand over wijzigingen die hij voornemens is in het Register te maken. Indien de wijziging inhoudt de verwijdering van een Bevoegd persoon uit het Register, gaat deze wijziging in zodra Koning & Hartman de toegangsrechten en User-id van de betrokkene heeft gewijzigd of verwijderd. Indien de wijziging een toevoeging inhoudt van een Bevoegde persoon aan het Register, gaat de wijziging in zodra de wijziging door Koning & Hartman is geaccepteerd en doorgevoerd.

61.4 Bevoegde personen krijgen van Koning & Hartman een persoonlijk en uniek User-id en een wachtwoord bedoeld om toegang te verkrijgen tot de Website. De User-id en het wachtwoord zijn strikt persoonlijk en mogen derhalve niet door anderen dan de Bevoegde personen worden gebruikt, tenzij hiervoor voorafgaande schriftelijk toestemming is gegeven door Koning & Hartman.

61.5 Opdrachtgever garandeert dat de Bevoegde personen:

- a. De User-id en het wachtwoord niet aan anderen kenbaar zullen maken;
- b. De User-id en het wachtwoord niet als (elektronisch) databestand zullen opslaan;
- c. Zich zullen onthouden van elke actie die er toe zou kunnen leiden dat enige derde zich (onbevoegd) toegang zou kunnen verschaffen tot de Website;
- d. Alle redelijkerwijs te verlangen maatregelen zullen nemen om te voorkomen dat enige derde zich (onbevoegd) toegang zou kunnen verschaffen tot de Website;
- e. Zich zullen houden aan de nadere aanwijzingen die Koning & Hartman kan geven omtrent het gebruik van de Website of de in acht te nemen beveiligingsmaatregelen;
- f. zowel Opdrachtgever als Koning & Hartman schriftelijk dan wel op elektronische wijze zullen inlichten zodra zij op de hoogte zijn van de mogelijkheid dat een derde (onbevoegd) op de hoogte is of kan zijn van het wachtwoord of de User-id of zich op andere wijze toegang verschaft of zou kunnen verschaffen tot de Website of de gegevens op-, of afkomstig van de Website;
- g. bevoegd zijn Opdrachtgever rechtsgeldig te vertegenwoordigen.

61.6 Koning & Hartman heeft te allen tijde het recht om Opdrachtgever of één of meer Bevoegde personen de toegang tot of gebruik van de Website te weigeren. In het geval dat een Bevoegde persoon de toegang tot of gebruik van de Website wordt geweigerd nemen Koning & Hartman en Opdrachtgever, nadat de toegang is geweigerd, alle geëigende maatregelen om te voorkomen dat de betreffende Bevoegde persoon nog toegang krijgt tot de Website. Opdrachtgever verwijderd de betreffende Bevoegde persoon onmiddellijk uit het Register.

61.7 Opdrachtgever geeft toestemming voor het gebruik van alle gegevens die betrekking hebben op het gebruik door Opdrachtgever van de Website, onder meer ten behoeve van de verbetering van de Website en de dienstverlening door Koning & Hartman.

62 Privacy

62.1 Partijen staan ervoor in dat alle wettelijke voorschriften betreffende de te verwerken gegevens, daaronder in het bijzonder begrepen de voorschriften bij of krachtens de alsdan geldende privacywetgeving gesteld, stipt in acht zijn en zullen worden genomen en dat alle voorgeschreven aanmeldingen en overige formaliteiten zijn verricht. Persoonsgegevens van Bevoegde personen zullen anders dan strikt noodzakelijk voor het uitvoeren van de overeenkomst, voor beveiligingsdoeleinden of voor eventueel bewijs bij geschillen niet worden gebruikt of verwerkt door Koning & Hartman.

63 Virussen

63.1 Partijen nemen alle in redelijkheid te verlangen maatregelen om verspreiding van virussen te voorkomen.

63.2 Partijen zullen daartoe alle programmatuur en bestanden controleren op virussen alvorens deze aan de andere partij toe te zenden of beschikbaar te stellen.

63.3 De partij die een virus ontdekt in de programmatuur of de bestanden zal de andere partij onmiddellijk op de hoogte stellen van alle gegevens die van belang kunnen zijn bij voorkoming van de verspreiding van het virus. Beide partijen nemen vervolgens alle daartoe redelijkerwijs te verlangen maatregelen om verdere verspreiding van het virus te voorkomen. Onder virussen in dit artikel worden verstaan alle onbevoegde programmatuur, vreemde elementen en andere programmatuur welke al dan niet wijzigingen in bestanden en/of programmatuur veroorzaken (zoals Network worms, Trojan horses, logic bombs etc.).

64 Overeenkomst

64.1 Indien een bestelling op de Website wordt geplaatst komt een overeenkomst eerst tot stand nadat deze bestelling door Koning & Hartman is bevestigd. Tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen geldt de administratie van Koning & Hartman als volledig bewijs voor hetgeen door Opdrachtgever is besteld.

65 Herziening

Koning & Hartman is te allen tijde gerechtigd de inhoud, beveiligingsprocedures, technische constructie, vormgeving of gegevens op de Website naar eigen inzicht te wijzigen.

66 Beschikbaarheid en juistheid

66.1 Opdrachtgever accepteert de Website en de gegevens op de Website in de toestand waarin deze zich bevindt. Gebruik van de Website is voor rekening en risico van Opdrachtgever. Koning & Hartman geeft geen enkele garantie voor beschikbaarheid van de Website of juistheid en volledigheid van de Website of de gegevens die op de Website staan vermeld dan wel enige andere website waarnaar de Website doorverwijst. Koning & Hartman draagt op geen enkele wijze aansprakelijkheid voor eventuele schade veroorzaakt door of verbandhoudend met het gebruik van de Website.

Amsterdam, 7 maart 2012

O.J.F. Coene